Πάντα τά ἔθνη

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ ΚΕ΄ – ΤΕΥΧΟΣ 99
ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2006
ΚΩΔΙΚΟΣ 3536

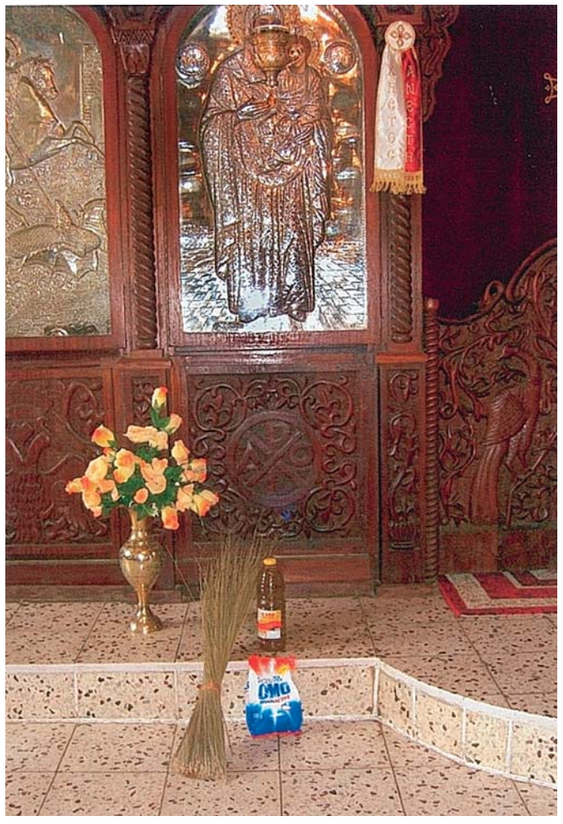

Ἀφιέρωμα φτωχῆς...

Μπῆκα στόν ἱερό ναό τοῦ ἁγίου Γεωργίου στό Κολουέζι, Κογκό. Κοίταξα πρός τό τέμπλο τοῦ ἱεροῦ. Τήν προσοχή μου τήν τράβηξαν κάποια πράγματα, ἀφημένα στά "πόδια" τῆς εἰκόνας τῆς Κυρά-Παναγιᾶς: μιά ντόπια σκούπα, "κιφακίγιο", μέ τήν ὁποία οἱ φτωχές νοικοκυρές σκουπίζουν τήν αὐλή τοῦ σπιτιοῦ τους· ἕνα ἀπορρυπαντικό OMO καί ἕνα μπουκάλι παλμέλαιο (ντόπιο λάδι).

Ρώτησα.

–Εἶναι ἀφιέρωμα στήν Παναγιά μας, φτωχῆς, καθώς φαίνεται, χριστιανῆς, μοῦ ἀπάντησαν.

Ξαναπρόσεξα τό ἀφιέρωμα.

Συγκινήθηκα.

–Φτωχιά χήρα, μέ τό δίλεπτό σου, πού προσφέρεις "πλεῖον (περισσότερο) πάντων... τῶν βαλλόντων εἰς τό γαζοφυλάκιον" (θησαυροφυλάκιον)! Ἔτσι ἐκτίμησε τήν προσφορά σου ὁ Κύριος μας Ἰησοῦς (Μάρκ. ιβ΄ 41-44).

Ἔχεις διαχρονικά τούς (τίς) μιμητές σου!

Καλοί ἐκεῖνοι πού προσφέρουν ἀπ' τό περίσσευμά τους· καλύτεροι ἐκεῖνοι πού θυσιάζουν ἀπ' τό ὑστέρημά τους!

† ὁ Κ. Ἀ. Ἰ.

ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ: Βάπτισμα καί Θεία Εὐχαριστία

Ἡ Ἐκκλησία ὡς θεοσύστατος Ὀργανισμός καί κοιτίδα τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, δέν ἀποτελεῖ ἁπλά καί μόνο τό μέσο γιά τή διάδοση τοῦ μηνύματος τοῦ Εὐαγγελίου στόν κόσμο, ἀλλά εἶναι ὁ προνομιακός χῶρος τῆς ζωντανῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ καί τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ Του ἔργου. Στήν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας, μέ ἔμφαση ὑπογραμμίζεται ὁ ρόλος πού διαδραματίζει στήν ἀνάπτυξη τῆς χριστιανικῆς συνείδησης ἡ λειτουργική πράξη τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητας καί ἰδιαίτερα ἡ συμμετοχή της στά Μυστήρια, διαμέσου τῶν ὁποίων ὁ κάθε πιστός γίνεται κάτοχος τῶν δωρεῶν τῆς Χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ἡ ἱερουργία τῶν Μυστηρίων συνοδεύεται ἀπό τή διδασκαλία τοῦ Θείου λόγου. Χωρίς τή διδασκαλία, τό κήρυγμα, ἡ λειτουργική πράξη τῆς Ἐκκλησίας, πολλές φορές, θά φάνταζε στά μάτια τῶν πιστῶν της ὡς ἕνα σύνολο δυσνόητων ἐννοιῶν καί ἀνεξήγητων πράξεων. Ἀπό τήν ἄλλη πλευρά, ἡ διακονία τοῦ λόγου δέ θά ἦταν αὐτή καί μόνο ἐπαρκής γιά τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, ἐάν ἀπομονωνόταν ἀπό τά Μυστήρια καί δέν ἦταν ἄμεσα συνδεδεμένη μέ τή λειτουργική ζωή τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Κύριος ἀπέστειλε τούς μαθητές Του νά ἀναγγείλουν τό Εὐαγγέλιο στά πέρατα τοῦ κόσμου καί νά βαπτίσουν στό ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος ὅλους ἐκείνους πού θά πιστέψουν σέ αὐτό. Εἶναι ὁ ἴδιος πού κάλεσε τούς ἀποστόλους νά τελοῦν τήν Θεία Εὐχαριστία καί νά θρέψουν πνευματικά τόν κόσμο μέ τό Σῶμα καί τό Αἷμα Του, συγχωρώντας τίς ἁμαρτίες του. Ἡ ἐντολή Του εἶναι ξεκάθαρη: *«Πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτούς εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτούς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καί ἰδού ἐγώ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τάς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος»* (Ματθ. 28, 19-20).

Εἶναι σαφές ὅτι ἡ πίστη καί τό Βάπτισμα στό ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἀποτελοῦν προϋποθέσεις ἀπαραίτητες καί ἐπιβεβλημένες γιά τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου: *«Ὁ πιστεύσας καί βαπτισθείς σωθήσεται, ὁ δέ ἀπιστήσας κατακριθήσεται»* (Μάρκ. 16, 16).

Οἱ Νεοφώτιστοι μέ τούς πιστούς στήν Βαπτισματική Θ. Λειτουργία (Κορέα).

Ἡ πράξη τῆς πρώτης Ἐκκλησίας, τῆς ἐποχῆς τῶν Ἀποστόλων, ἐπιβεβαιώνει τήν ἀδιάρρηκτη σχέση ἀνάμεσα στό κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου καί τό Βάπτισμα. Γιά νά γίνει ἀντιληπτό, ἀρκοῦν καί μόνο ὁρισμένα παραδείγματα ἀπό τίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων. Ὅταν ἐκεῖνοι πού ἄκουσαν τήν ὁμιλία τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου κατά τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς τόν ρώτησαν τί πρέπει νά κάνουν, ἐκεῖνος τούς ἀπάντησε: *«Μετανοήσατε, καί βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπί τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καί λήψεσθε τήν δωρεάν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος»* (Πράξ. 2, 38). Ἀπό τήν προτροπή τοῦ Πέτρου καταλαβαίνουμε ὅτι τό Βάπτισμα δέν εἶναι μόνο ἕνα σύμβολο, ἕνα ἁπλό σημάδι τῆς εἰσόδου στήν κοινωνία τῶν πιστῶν, ἀλλά ἡ ἀπαραίτητη προϋπόθεση προκειμένου νά λάβουμε τήν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν καί τίς δωρεές τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ὁ Ἀπόστολος Φίλιππος, ἀφοῦ δίδαξε τόν Αἰθίοπα εὐνοῦχο, τόν βάπτισε: *«Καί ἐκέλευσε στῆναι τό ἅρμα, καί κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τό ὕδωρ, ὅ τε Φίλιππος καί ὁ εὐνοῦχος, καί ἐβάπτισεν αὐτόν»* (Πράξ. 8, 38-39). Ὁ Σαῦλος, ὁ φοβερός διώκτης τῶν ὀπαδῶν τοῦ Χριστοῦ, ἀφοῦ μεταστράφηκε, βαπτίστηκε ἀπό τόν Ἀνανία: *«Καί εὐθέως ἀπέπεσον ἀπό τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὡσεί λεπίδες, ἀνέβλεψέ τε, καί ἀναστάς ἐβαπτίσθη»* (Πράξ. 9, 18-19). Ὁ Κορνήλιος καί ὁλόκληρη ἡ οἰκογένειά του, ἀφοῦ ἄκουσαν καί ἀποδέχτηκαν τό μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, βαπτίστηκαν μέ τήν προτροπή τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου: *«Προσέταξε τε αὐτούς βαπτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου»* (Πράξ. 10, 48). Στά δύο τελευταῖα παραδείγματα τό Βάπτισμα εἶναι τό ὁρατό *«σημάδι»* τῆς μεταστροφῆς στή Χριστιανική πίστη. Στίς παραπάνω περιπτώσεις ἐντοπίζουμε τή Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, πού εἶναι ὁ κύριος πρωτεργάτης τοῦ ἔργου τοῦ εὐαγγελισμοῦ, στή θέληση γιά μεταστροφή, γιά συμμετοχή στή Χριστιανική πίστη. Ὁ ρόλος πού διαδραματίζουν ὁ Ἀνανίας καί ὁ Πέτρος δέν εἶναι ἄλλος ἀπό ἐκεῖνο τῶν ὀργάνων τοῦ σχεδίου τῆς θείας Πρόνοιας. Ἡ ἀνάγκη τοῦ Βαπτίσματος, εἶναι στενά συνδεδεμένη μέ τήν πίστη πού μᾶς ἀναγεννᾶ διά τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί μᾶς ἑνώνει μέ τόν Ἰησοῦ Χριστό.

Ὑπάκουη στό κάλεσμα τοῦ Κυρίου καί ἀκολουθώντας τό παράδειγμα τῆς κοινότητας τῶν πιστῶν τῶν πρώτων αἰώνων, ἡ Ἐκκλησία καί σήμερα δέν περιορίζεται ἁπλά καί μόνο στήν ἀναγγελία τοῦ Εὐαγγελίου, ἀλλά ἱερουργεῖ τά Μυστήριά Της μέ σκοπό τόν ἁγιασμό καί τή σωτηρία τῶν πιστῶν Της. Διά τοῦ Βαπτίσματος ἐπισφραγίζεται ἡ ἀποδοχή τῆς νέας πίστης. Ὁ νεοφώτιστος ἐνδύεται τό Χριστό καί γίνεται μέλος τῆς Ἐκκλησίας Του. Ὅλοι ἐκεῖνοι πού ἀπάντησαν μέ τό βάπτισμά τους στό κήρυγμα τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου, ἔλαβαν τή δωρεά τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί ἐντάχθηκαν στήν κοινότητα τῶν πιστῶν τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ὁλοκλήρωση τῆς ἔνταξής τους, μετά τή διδαχή τῶν Ἀποστόλων καί τό βάπτισμά τους, θά ἔλθει μέ τή συμμετοχή τους στήν κλάση τοῦ ἄρτου καί στό κοινό ποτήριο. *«Ἦσαν δέ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων καί τῇ κοινωνίᾳ καί τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καί ταῖς προσευχαῖς»* (Πράξ. 2, 42).

Ἐπίσης, σαφής εἶναι ἡ ἐντολή τοῦ Χριστοῦ κατά τή διάρκεια τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου: *«Λάβετε φάγετε, τοῦτό ἐστι τό σῶμά μου· καί λαβών τό ποτήριον καί εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτο γάρ ἐστι τό αἷμά μου τό τῆς καινῆς διαθήκης τό περί πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν»* (Ματθ. 26, 26-28, Μάρκ. 14, 22-24, Λουκ. 22, 19-20). Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μᾶς ὑπενθυμίσει ὅτι κάθε φορά πού λαμβάνουμε τό Σῶμα καί τό Αἷμα Του, τό κάνουμε σέ ἀνάμνηση τοῦ Κυρίου: *«Ἐγὼ γάρ παρέλαβον ἀπό τοῦ Κυρίου, ὅ καί παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτί ᾗ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον καί εὐχαριστήσας ἔκλασε καί εἶπε· λάβετε φάγετε· τοῦτό μου ἐστι τό σῶμα τό ὑπέρ ὑμῶν κλώμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τήν ἐμήν ἀνάμνησιν. ὡσαύτως καί τό ποτήριον μετά τό δειπνῆσαι λέγων· τοῦτο τό ποτήριον ἡ καινή διαθήκη ἐστίν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε, ὁσάκις ἄν πίνητε, εἰς τήν ἐμήν ἀνάμνησιν»* (Α΄ Κορ. 11, 23-26). Ὁ ἴδιος ὁ Χριστός ἀποκαλύπτεται ὡς ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς πού κατεβαίνει ἀπό τόν οὐρανό, ὑπενθυμίζοντας ὅτι τό Αἷμα καί τό Σῶμα Του εἶναι ἡ τροφή γιά τήν αἰώνια ζωή: *«Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς... ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς... ὁ τρώγων μου τήν σάρκα καί πίνων μου τό αἷμα ἔχει ζωήν αἰώνιον... ὁ τρώγων τοῦτον τόν ἄρτον ζήσεται εἰς τόν αἰώνα»* (Ἰω. 6, 48-58).

Βαπτίσεις στόν ποταμό Ἰουαλάμπα στήν Μπουκόμπα (Κόγκο).

Ἡ πράξη τῆς Θείας Εὐχαριστίας περιγράφεται ὡς «κλάση τοῦ ἄρτου» ἤ σύμφωνα μέ τή διαλεκτική τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ὡς *«Κυριακόν δεῖπνον»* (Α΄ Κορ. 11, 21). Προκειμένου νά ὡριμάσει καί νά ἀναπτυχθεῖ ἡ πίστη στήν κατά Χριστόν σωτηρία, ἡ Ἐκκλησία τρέφεται συνεχῶς ἀπό τόν Ἄρτο, ἀπό τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, πού ὁδηγεῖ στήν πληρότητα τῆς χριστιανικῆς ζωῆς. Δίχως ἀμφιβολία, ἡ Θεία Εὐχαριστία ἀποτελεῖ τό κύτταρο τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας καί εἶναι στενότατα συνδεδεμένη μέ τήν ἀναγγελία τοῦ μηνύματος τοῦ Εὐαγγελίου. Πράγματι, αὐτό πού ἡ Ἐκκλησία μέ τή βοήθεια τοῦ λόγου διακηρύσσει στόν κόσμο, τό χαρμόσυνο μήνυμα τῆς Ἀναστάσεως, τῆς σωτηρίας, τό κάνει πράξη μέ τήν τέλεση τοῦ μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Ἡ Ἐκκλησία, μέ ὁδηγό τό παράδειγμα τοῦ Ἱδρυτῆ Της, ἀναγγέλλοντας καί ἐξηγώντας στούς πιστούς Της τό αἰώνιο καί ἀξεπέραστο μήνυμα τῆς σωτηρίας, ἐπιθυμεῖ νά φλογίσει τίς καρδιές τους καί νά τούς κάνει νά αἰσθανθοῦν μέσα τους τήν ὁλοζώντανη παρουσία τοῦ Κυρίου.

Μέ τήν τέλεση τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ἡ Ἐκκλησία ἀποδίδει λατρεία καί δοξολογία στό Θεό Δημιουργό καί μέσα ἀπό μία σειρά ὁρατῶν σημείων, πνευματικῶν συμβολισμῶν καί ἐκδηλώσεων πραγματοποιεῖ τόν ἁγιασμό τῶν πιστῶν Της. Παρά τό γεγονός ὅτι ἡ Θεία Εὐχαριστία δέν ἀποτελεῖ τό μοναδικό μέσο ἔκφρασης τῆς Ἐκκλησίας, αὐτή εἶναι τό κέντρο καί ὁ πυρήνας τῆς ζωῆς τῆς κοινότητας τῶν Χριστιανῶν· εἶναι τό ἀποκορύφωμα τῆς πίστης καί ἡ πηγή ἀπό τήν ὁποία ἀπορρέει ἡ δύναμη καί ὁ φωτισμός γιά τήν πραγματοποίηση ὅλων τῶν ἄλλων ἔργων καί δραστηριοτήτων τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Χριστός, στήν πρός Ἐμμαούς πορεία, ἔχοντας εἰσάγει μέ τόν καλύτερο τρόπο τούς δύο μαθητές Του στήν κατανόηση τοῦ Ἀναστάσιμου μυστηρίου, θέλησε αὐτοί νά τόν ἀναγνωρίσουν μέσα ἀπό τήν πράξη τῆς εὐλογίας καί τῆς κλάσης τοῦ ἄρτου: *«Καί ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτόν μετ᾽ αὐτῶν λαβών τόν ἄρτον εὐλόγησε, καί κλάσας ἐπεδίδου αὐτοῖς... αὐτῶν δέ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοί, καί ἐπέγνωσαν αὐτόν»* (Λουκ. 24, 30-35). Οἱ δύο μαθητές ἀναγνώρισαν τόν ζωντανό Κύριό τους καί στή συνέχεια ἀνήγγειλαν τό γεγονός καί στούς ἄλλους μαθητές.

Ἡ ἀποστολή τοῦ Χριστοῦ στόν κόσμο σφραγίσθηκε μέ τό πάθος Του, μέ τή σταυρική Του Θυσία καί Ἀνάσταση. Κατά συνέπεια, ἡ Ἐκκλησία ἡ

ὁποία ἀναγγέλλει ἐδῶ καί δύο χιλιετίες αὐτό ἀκριβῶς, τό ἴδιο ἀναστάσιμο μήνυμα, τήν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας, δέν μπορεῖ καί δέν ἐπιθυμεῖ νά στερηθεῖ αὐτό τό οὐσιαστικό στοιχεῖο πού νοηματοδοτεῖ τή ζωή της καί πού προδιαγράφει τόν ἱεραποστολικό της χαρακτήρα καί προσανατολισμό μέσα στόν κόσμο. Ἡ Ἱεραποστολή τῆς Ἐκκλησίας, γεννᾶται καί τροφοδοτεῖται ἀπό τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, ὅπως ἀκριβῶς ἡ δική Του ἀποστολή στόν κόσμο γεννᾶται ἀπό τήν ἀγάπη τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ γιά τό δημιούργημά Του: *«Οὕτω γάρ ἠγάπησεν ὁ Θεός τόν κόσμον, ὥστε τόν υἱόν αὐτοῦ τόν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτόν μή ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωήν αἰώνιον»* (Ἰω. 3, 16).

Τό Πάθος καί ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, πού ἡ Ἐκκλησία ἱερουργεῖ κατά τήν τέλεση τῆς θείας Εὐχαριστίας, ἀποτελοῦν τήν καλύτερη ἔκφραση τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρός τόν κόσμο. Ὁ Ἰησοῦς δέν προσέφερε τή θυσία Του μόνο γιά τούς φίλους Του, γιά μία ὁμάδα ὀλίγων ἐκλεκτῶν (Ἰω. 15, 13), ἡ ὁποία καί πάλι θά ἀποτελοῦσε ἀνεκτίμητη ἔκφραση ἀμέτρητης ἀγάπης, ἀλλά τή διαθέτει ἀδιακρίτως πρός ὁλόκληρο τό ἀνθρώπινο γένος ὅταν ἀκόμη αὐτό ἦταν δέσμιο τῆς ἁμαρτίας.

Ὅπως ἤδη ὑπογραμμίσαμε, ἡ Θεία Εὐχαριστία ἀποτελεῖ τήν πηγή καί τό ἀποκορύφωμα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Κατά συνέπεια, ἡ Θεία Εὐχαριστία εἶναι τό ἐπίκεντρο, ὁ ἄξονας γύρω ἀπό τόν ὁποῖο περιστρέφεται τό ἔργο τοῦ εὐαγγελισμοῦ τοῦ κόσμου. Μέ τήν τέλεση τοῦ μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ἡ Ἐκκλησία ἀποκτᾶ τήν ἀναγκαία πνευματική δύναμη ὥστε νά μεταλαμπαδεύσει τό μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ ὄχι μόνο στά μέλη της, ἀλλά καί σέ ὅλους ἐκείνους πού δέν ἀνήκουν ἀκόμη στό σῶμα τῶν πιστῶν της. Ἀπό τήν ἄλλη πλευρά, διαμέσου τῆς ἀναγγελίας τοῦ Ἀναστάσιμου μηνύματος τοῦ Χριστοῦ, ἡ Ἐκκλησία προσανατολίζει τούς ἀνθρώπους στήν ἴδια ἀρχή ἀπό τήν ὁποία ἀντλεῖται ἡ δύναμή της. Γενικῶς, ὑπό μία ἔννοια, θά μπορούσαμε νά ποῦμε ὅτι αὐτή καθ' αὐτή ἡ Θεία Εὐχαριστία εἶναι ἱεραποστολή. Ἡ θεώρηση τῆς Εὐχαριστίας ὡς ἱεραποστολῆς βρίσκει τίς ρίζες της στό γεγονός ὅτι ὁ πιστός δέν εἶναι ἁπλά καί μόνο ἕνας τυπικός γνώστης τοῦ μηνύματος τοῦ θανάτου καί τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά τό φέρει ὁ ἴδιος μέσα του ξεπερνώντας τά ὅρια τοῦ τόπου καί τίς διαστάσεις τοῦ χρόνου.

Ἡ ἀναγγελία τοῦ Εὐαγγελικοῦ μηνύματος στόν κόσμο, εἶναι ἀπόλυτα συνδεδεμένη μέ τήν τέλεση τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας, πού ἀποτελοῦν τά μέσα καί τόν τρόπο μέ τά ὁποῖα ὁ ἄνθρωπος γίνεται κάτοχος τῶν δωρεῶν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Διά μέσου αὐτῶν, ἡ Ἐκκλησία ὁδηγεῖ φιλόστοργα καί μεθοδικά τά μέλη της στήν πίστη καί στήν πλήρη καί ὁλοκληρωτική συμμετοχή τους στήν ἀνέσπερη χαρά τῆς Ἀναστάσεως.

Τό ἱεραποστολικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας ἀποτελεῖ τήν ἀποκάλυψη καί πραγματοποίηση τοῦ θείου Σχεδίου. Μέ τήν ἱερουργία τῶν Μυστηρίων της, τῶν ὁποίων, ὅπως ἤδη ἐλέχθη, κέντρο καί κορύφωμα ἀποτελεῖ ἡ Θεία Εὐχαριστία, ἡ Ἐκκλησία καθιστᾶ παρόντα στή ζωή της τόν μοναδικό καί αἰώνιο Σωτήρα Χριστό. Συνεπῶς, τό ἔργο τῆς Ἱεραποστολῆς δέν ἐξαντλεῖται οὔτε περιορίζεται μόνο στή διάδοση τοῦ Εὐαγγελίου στά ἔθνη. Σκοπός της εἶναι νά διαδώσει τό μήνυμα τοῦ Χριστοῦ στή ζωή τῶν ἀνθρώπων, νά ἐμπνεύσει τήν πίστη καί δι' αὐτῆς νά προκαλέσει τήν ἐνσυνείδητη συμμετοχή τους στά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας Του.

Ἡ Ἱεραποστολή καλεῖται νά παιδαγωγήσει τόν ἄνθρωπο στή νέα πίστη καί νά δημιουργήσει προϋποθέσεις τέτοιες, ὥστε αὐτή ἡ ἴδια, ἡ πίστη, νά ἀποτελέσει τήν κινητήρια δύναμη κάθε Χριστιανοῦ γιά τή συνειδητή συμμετοχή του στή μυστηριακή ζωή. Κλείνοντας, θά μπορούσαμε νά ποῦμε ὅτι, σέ μία σύντομη θεώρησή της, ἡ Ἱεραποστολή περιλαμβάνει τρεῖς γενικές κατευθύνσεις: τή διάδοση τοῦ μηνύματος τῆς σωτηρίας, τή μαρτυρία τῆς εὐαγγελικῆς ἁγιότητας πού ὑπάρχει στήν Ἐκκλησία καί τήν ἐνεργή καί ὁλόθυμη συμμετοχή τῶν μελῶν της στή μυστηριακή ζωή.

Εὐάγγελος Ν. Μαρινόπουλος

Νεα απο την Ιερα Μητροπολη Ζιμπαμπουε

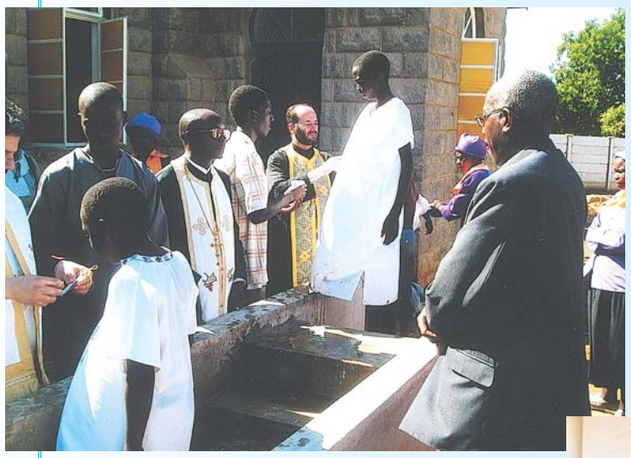

Μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ καί τίς εὐχές καί εὐλογίες τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πάπα καί Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Θεοδώρου Β΄ τό Σάββατο 9 Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ. τέλεσα ὁμαδικές βαπτίσεις 60 κατηχουμένων στό Ἱεραποστολικό Κέντρο τοῦ ἁγίου Αὐγουστίνου, στό Μπουλαουάγιο.

Οἱ νεοφώτιστοι ἀδελφοί μας κατηχήθηκαν γιά μεγάλο χρονικό διάστημα ἀπό τόν Ἀφρικανό ἱερέα π. Ραφαήλ Ghata, πού εἶναι καί ὁ ἐφημέριος τοῦ ἱεροῦ ναοῦ ἁγίου Αὐγουστίνου. Τῶν βαπτίσεων εἶχε προηγηθεῖ θεία Λειτουργία, κατά τή διάρκεια τῆς ὁποίας κήρυξα τό Θεῖο Λόγο.

Μετά τό πέρας τῶν βαπτίσεων διανεμήθηκε στούς νεοφώτιστους ρουχισμός καί σέ ὅλους τούς μαθητές γραφική ὕλη. Τέλος δόθηκαν σχολικές ὑποτροφίες σέ 161 μαθητές τοῦ Δημοτικοῦ, σέ 50 τοῦ Γυμνασίου καί σέ 3 φοιτητές, ἐνῶ τό μεσημέρι προσφέρθηκε γεῦμα σέ ὅλους τούς πιστούς.

- Ἐνόψει τῆς ἔναρξης τοῦ τρίτου καί τελευταίου τριμήνου τῆς σχολικῆς χρονιᾶς, δόθηκαν ὑποτροφίες καί στούς μαθητές καί τίς μαθήτριες τοῦ Ἱεραποστολικοῦ Κέντρου ἁγίου Νεκταρίου, ἐνῶ δῶρα δόθηκαν καί στούς 12 ἀριστούχους. Καί στά δύο Ἱεραποστολικά Κέντρα ἡ νεολαία προετοιμάζεται πυρετωδῶς γιά τήν ἐπίσκεψη τοῦ Πατριάρχη μας. Στά πλαίσια τῆς ποιμαντικῆς περιοδείας του στό Ζιμπάμπουε, ὁ Μακαριώτατος θά ἐγκαινιάσει μεταξύ ἄλλων τά Ἱεραποστολικά Κέντρα ἁγίου Ἀθανασίου καί ἁγίου Αὐγουστίνου.
- Στίς 12 Σεπτεμβρίου ἀναχώρησε γιά τήν Κένυα ὁ Δημήτριος Taurai, προκειμένου νά φοιτήσει στήν Ἐκκλησιαστική Σχολή "Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Μακάριος Γ΄». Ὁ Δημήτριος, ἐπίλεκτο μέλος τῆς Ὀρθόδοξης νεολαίας, ὁλοκλήρωσε μέ ἐπιτυχία τῆς σπουδές του στήν δευτεροβάθμια ἐκπαίδευση καί ἐπιλέχθηκε γιά νά μεταβεῖ στήν Κένυα μεταξύ τεσσάρων ὑποψηφίων.

Τό ταπεινό μας ἔργο συνεχίζεται μέ ἀργά ἀλλά σταθερά βήματα, ἔχοντας πάντοτε ἀρωγούς καί συνοδοιπόρους ἐσᾶς, πού μᾶς στηρίζετε ὄχι μόνο ὑλικά ἀλλά μέ τίς προσευχές καί μέ τίς σκέψεις σας.

† ὁ Ζιμπάμπουε Γεώργιος

Ἄδρές γραμμές ἀπό μιά ἱεραποστολική ἐπίσκεψη

"Δέν θά φεύγαμε ἄν δέν τρώγαμε μαζί τους τό φαγητό πού εἶχαν ἑτοιμάσει".

Πέρασαν ἀρκετές ἡμέρες ἀπό τότε πού ἦρθαν στό ἱεραποστολικό κέντρο οἱ δύο γυναῖκες, ἄγνωστες σέ μᾶς, γιά νά μᾶς ζητήσουν νά πᾶμε στό χωριό τους νά τούς διδάξουμε, ὅπως μᾶς εἶπαν, τή θρησκεία μας.

Τό χωριό τους ἦταν ἀρκετά μακριά καί θά χρειαζόταν ἰδιαίτερη ἀποστολή, ἀποκλειστικά καί μόνο γιά ἐκεῖ. Βρισκόταν στό νότιο μέρος τῆς χώρας καί 400 χλμ. σχεδόν ἀπό τήν πλησιέστερη κωμόπολη.

Ἀφοῦ ὁρίστηκε συγκεκριμένη ἡμερομηνία καί πήραμε τά ἀπαραίτητα ἐφόδια γιά τό μεγάλο αὐτό ταξίδι, 1.400 χλμ. ἀπό τό ἱεραποστολικό κέντρο, μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ, ξεκινήσαμε. Ἡ ἀγωνία μας ἦταν μεγάλη γιατί πρώτη φορά ἀποφασίζαμε ἕνα τόσο μεγάλο ταξίδι, σέ ἄγνωστο προορισμό. Σ᾽ αὐτές τίς περιπτώσεις προετοιμάζεσαι, ἀνθρωπίνως, ὅσο μπορεῖς καλύτερα καί προσεύχεσαι ὁ Θεός νά εὐοδώσει τήν ἄγνωστη ἀποστολή, γιατί πολλά μποροῦν καθ᾽ ὁδόν νά συμβοῦν.

Τίποτε δέν εἶναι σίγουρο σ᾽ αὐτά τά ταξίδια. Τά μέσα ἐξυπηρετήσεως ἀνύπαρκτα. Δέν ὑπάρχει σύγκριση μέ τά εὐρωπαϊκά δεδομένα· οὔτε κινητά τηλέφωνα, οὔτε ὁδική βοήθεια, οὔτε πρατήρια βενζίνης, οὔτε ἐνδιάμεσα ἐστιατόρια. Σέ τέτοιες περιπτώσεις πρέπει νά ἔχεις προβλέψει καί τίς πιό μικρές λεπτομέρειες.

Οἱ ἀποστάσεις μεγάλες, οἱ δρόμοι σέ ἀθλία κατάσταση, ἡ ταχύτητα 15-20 χλμ. ἀνά ὥρα, γιά πολλές ὧρες δέν συναντᾶς ὄχι μόνο αὐτοκίνητο ἀλλά οὔτε ἄνθρωπο. Ἀπέραντα δάση χωρίς ζωή διασχίζεις γιά πολλές ὧρες.

Κάθ᾽ ὁδόν διάφορες σκέψεις περνοῦν ἀπ᾽ τό μυαλό μου. Τελικά μία ἐπικρατεῖ· ὅλος ὁ ἀγώνας γίνεται γιά τή σωτηρία τῶν ἀνθρώπων. Ἄνθρωποι κι αὐτοί σάν κι ἐμᾶς, ἀποκομμένοι ἀπό τόν ὑπόλοιπο κόσμο ζητοῦν τόν ἀληθινό Θεό. Ζητοῦν χωρίς νά τό ξέρουν τή σωτηρία τῆς ψυχῆς τους. Δέν πρέπει νά τούς τό ἀρνηθοῦμε ὅσο μακριά κι ἄν εἶναι, ὅσες ταλαιπωρίες, κόπους καί δυσκολίες κι ἄν συναντήσουμε. Ἡ σωτηρία τῶν ψυχῶν τους προέχει.

Τελικά μετά ἀπό συνεχόμενη πορεία, ἡμέρα καί νύχτα, δύο ἡμερῶν φθάσαμε στόν προορισμό μας.

Ἄς σημειωθεῖ ὅτι στήν περιοχή αὐτή δέν εἶχε πάει αὐτοκίνητο καί μερικοί ἄνθρωποι, ἰδιαιτέρως μικρά παιδιά, πρώτη φορά ἔβλεπαν λευκούς καί αὐτοκίνητο. Ἐκεῖ μόνο κάρα κυκλοφοροῦν καί βάρκες, γιατί πολύ πλησίον ὑπάρχει ἕνα μεγάλο ποτάμι πού γιά καλή τύχη δέν εἶχε πολύ νερό. Αὐτά

εἶναι τά μόνα συγκοινωνιακά μέσα πού ἐξυπηρετοῦν τούς ἀνθρώπους τῆς περιοχῆς. Χωρίς ὁδηγό εἶναι πολύ δύσκολα νά φθάσεις ἔως ἐκεῖ. Περάσαμε βουνά καί ποτάμια, ἐκτάσεις ἄνυδρες μέ μόνα φυτά κάκτους καί φραγκοσυκιές.

Στό ἄκουσμα τοῦ αὐτοκινήτου οἱ ἄνθρωποι, μικροί καί μεγάλοι, ἔτρεξαν νά μᾶς ὑποδεχθοῦν. Στήν ἀρχή ἦταν κάπως ἐπιφυλακτικοί καί φοβισμένοι, σιγά σιγά ὅμως ἐξοικιώθηκαν μαζί μας καί ἄρχισαν νά μᾶς πλησιάζουν.

Σύντομα ἐπιλέξαμε τό μέρος πού θά συγκεντρωνόμαστε γιά νά ἀρχίσει ἡ συζήτηση. Ἦταν ἕνα μεγάλο δένδρο μέ πλούσια σκιά, πού μερικές ἀγελάδες τήν ἀπολάμβαναν. Ὅλοι καθισμένοι κάτω, ἄκουγαν μέ προσοχή τόν κληρικό, πού τούς ἐξηγοῦσε γιά πρώτη φορά πράγματα πρωτάκουστα. Καθήσαμε ἀρκετή ὥρα. Ἡ συνάντησή μας ἦταν συνάντηση γνωριμίας καί ἡ συζήτηση στράφηκε γύρω ἀπό γενικά θέματα. Οἱ ἄνθρωποι εἶχαν πλήρη ἄγνοια καί ρουφοῦσαν τά λόγια μας ὅπως τό σφουγγάρι τό νερό. Στό τέλος ἔκαναν καί μερικές ἐρωτήσεις.

"...Σιγά σιγά ἐξοικιώθηκαν μαζί μας καί ἄρχισαν νά μᾶς πλησιάζουν"

Ἀφοῦ τούς μοιράσαμε τά ἁπλά δῶρα μας, σταυρούς, εἰκόνες, βιβλία κατηχήσεως καί καραμέλλες, ἀρχίσαμε νά προετοιμαζόμαστε γιά τήν ἐπιστροφή.

Ἤδη εἶχε φθάσει ἀπόγευμα. Δέν θά φεύγαμε, ὅμως, ἄν δέν τρώγαμε μαζί τους τό φαγητό πού εἶχαν ἑτοιμάσει. Ἡ φιλοξενία, ὅσο φτωχική κι ἄν εἶναι, εἶναι κάτι πού τούς διακρίνει. Χαίρονται νά φιλοξενοῦν ξένους καί λυποῦνται ἐάν ἐμεῖς δέν συμμετέχουμε σέ ὅ,τι μᾶς προσφέρουν. Χρειάζεται πολλή διάκριση γιά νά μή πληγωθοῦν μέ τήν περιφρόνιση ἤ τήν ἀδιακρισία μας.

Δέν ὑστεροῦν σέ τίποτε ἀπό ἐμᾶς καί τούς διακρίνουν χαρίσματα πού ἐμεῖς τά προσπερνᾶμε χωρίς νά τά παρατηρήσουμε. Τό λάθος μας εἶναι ὅτι τούς θέλουμε ἕτοιμους, χωρίς νά ἔχουμε τή διάθεση νά ἐργασθοῦμε. Ποιός ὅμως θά τούς ἑτοιμάσει; Μήπως αὐτή δέν εἶναι ἡ δουλειά τῶν ἐργαζομένων ἱεραποστολικά; Τό λέει ὁ Χριστός στό Εὐαγγέλιο· "ὁ μέν θερισμός πολύς, οἱ δέ ἐργάται ὀλίγοι· δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τόν θερισμόν αὐτοῦ".

† ὁ Ἐπίσκοπος Μαδαγασκάρης Ἰγνάτιος

Ἀπό τήν πρόσφατη ἱεραποστολική διακονία μας μέ κάποιες σκέψεις

Τό ὑπό ἀνέγερση κτίριο, στό χῶρο τοῦ ἱεραποστολικοῦ κέντρου στήν Ἄκκρα, ὅπου θά στεγασθεῖ τό ἐκκλησιαστικό σεμινάριο "Ὁ Μέγας Βασίλειος".

Περί τα μεσα Μαΐου ἄρχισαν οἱ ἐργασίες ἀνεγέρσεως δυορόφου κτιρίου στόν περίβολο τοῦ Ἱεραποστολικοῦ Κέντρου στήν Ἄκκρα, τῆς ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Γκάνας, τό ὁποῖο μετά τό πέρας τῶν ἐργασιῶν θά χρησιμεύσει ὡς Θεολογικό Σεμινάριο μέ τήν ἐπωνυμία "Ὁ Μέγας Βασίλειος" γιά τούς ὑποψηφίους πρός ἱερωσύνη νέους. Τό κτίριο θά διαθέτει στό ἰσόγειο τρεῖς αἴθουσες διδασκαλίας, γραφεῖα διευθυντοῦ καί καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, αἴθουσα ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν καί ἄλλους βοηθητικούς χώρους. Στόν πρῶτο ὄροφο θά ὑπάρχουν πέντε δωμάτια φιλοξενίας μέ τούς ἀνάλογους βοηθητικούς χώρους τό καθένα, τραπεζαρία, καθιστικό καί κουζίνα.

Παράλληλα στούς χώρους του θά διοργανώνονται, κατά τούς μῆνες τῶν διακοπῶν τῆς Σχολῆς, ταχύρρυθμα σεμινάρια ἐπιμορφώσεως τῶν ἤδη ὑπαρχόντων κληρικῶν, ἀλλά καί τῶν κατηχητῶν μας μέ τή συνεργασία ἐθελοντῶν ἐπισκεπτῶν καθηγητῶν ἀπό Ἀμερική καί Ἑλλάδα.

Ἐπίσης θά διοργανώνονται καί ἄλλα σεμινάρια ἐπιμορφώσεως Ὀρθοδόξων γυναικῶν καί Ὀρθοδόξων νέων τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας μας, βάσει προγράμματος καί ἀνάλογα μέ τήν προσφορά προσελεύσεως εἰδημόνων ἐθελοντῶν κατ᾽ ἔτος. Γιά τό σκοπό αὐτό ἡ ἱερά Ἐπισκοπή Γκάνας, σέ συνεργασία μέ τόν ἱεραποστολικό Ὀργανισμό τῆς Ἀμερικῆς Ο.C.M.C., ὁ ὁποῖος πρόσφερε φέτος τρεῖς ὑποτροφίες γιά θεολογικές σπουδές δι᾽ ἀλληλογραφίας σέ ἰσάριθμους Γκανέζους νέους, ἐπενδύει μελλοντικά στήν ἀνύψωση τοῦ μορφωτικοῦ ἐπιπέδου τῆς νέας γενιᾶς ἱερωμένων, οἱ ὁποῖοι θά κληθοῦν ἀργότερα νά διακονήσουν τά ἱερά Θυσιαστήρια καί νά ἐπιμορφώσουν μέ τή σειρά τους, ὡς καθηγητές, τήν ἐπομένη.

Ἐπίσης μέ τίς σεπτές εὐλογίες καί τήν ὑποστήριξη τοῦ Μακ. Πάπα καί Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Θεοδώρου Β΄, ἀποστέλλεται στό Παρίσι ὁ γλωσσομαθής ὑποδιάκονος Εὐλόγιος Adade γιά ἀνώτερες σπουδές στό Θεολογικό Ἰνστιτοῦτο τοῦ ἁγίου Σεργίου. Μετά τό πέρας αὐτῶν θά εἶναι ἕτοιμος, σύν Θεῷ, νά ἀναλάβει τό γαλλικό τμῆμα τοῦ Θεολογικοῦ Σεμιναρίου, τό ὁποῖο θά λειτουργεῖ γιά ὑποψηφίους ἀπό τίς γαλλόφωνες χῶρες τῆς ἰ. Ἐπισκοπῆς (Ἀκτή Ἐλεφαντόδοντος, Σενεγάλη, Μάλι, Μπουρκίνα Φάσο κ.ἄ.).

Ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία στή Γκάνα προετοιμάζεται νά ἑορτάσει τό ἐπόμενο ἔτος 2007 τά 25 χρόνια Ὀρθοδοξίας στή χώρα αὐτή.

Οἱ ἑορταστικές ἐκδηλώσεις θά λάβουν χώρα καθόλο τό ἐρχόμενο ἔτος καί σκοπό θά ἔχουν τήν προβολή, μέ διάφορους τρόπους, τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως καί παραδόσεως στή χώρα αὐτή τῆς δυτικῆς Ἀφρικῆς.

Ἤδη, τοῦ Κυρίου συνεργοῦντος, περνάμε στή δεύτερη γενιά Ὀρθοδόξων καί σκοπός ὅλων μας εἶναι νά τεθοῦν γερά τά θεμέλια τῆς Ἐκκλησίας ἐδῶ, ὅπου ὁ Θεός θέλησε μέ θαυμαστό τρόπο νά γίνει γνωστό τό μήνυμά Της. Καί τά γερά θεμέλια προϋποθέτουν πραγματικό ὅραμα καί προοπτική, προϋποθέτουν ἄρτια καταρτισμένους ἱερωμένους, οἱ ὁποῖοι μέ τή σειρά τους θά διδάξουν σωστά τούς πιστούς τοῦ αὔριο καί θά ἔχουν μιά εὐπρεπή καί τεκμηριωμένη παρουσία στό πολυθρησκευτικό γίγνεσθαι τῆς χώρας.

Παρουσία λόγου, ἐμπειριῶν, διακονίας καί θυσιαστικῆς προσφορᾶς, κοντολογῆς παρουσία Ὀρθοδόξου ζωῆς στόν ἀφρικανικό χῶρο, ὅπου οἱ γηγενεῖς βιώνουν τή ζωή τους, εἴτε ὡς μαρτύριο, εἴτε ὡς μαρτυρία, πάντως σίγουρα μέ ὑπομονή καί καρτερία.

Ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία ἔχει μέλλον καί προοπτικές εὐοίωνες στή χώρα αὐτή.

Ἡ κλήση τοῦ Κυρίου στόν καθένα τους καθημερινά βρίσκει ἀνταπόκριση.

Ἀπό τούς ἤδη ὑπάρχοντες ἐργάτες τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου ἔγινε καί ἐξακολουθεῖ νά γίνεται ὅλα αὐτά τά χρόνια τό καλύτερο, ἀνθρωπίνως δυνατόν, χωρίς τοῦτο νά σημαίνει ὅτι οἱ μεγάλες ἀνάγκες γιά περαιτέρω διδακτική διακονία ἔχουν ἐκλείψει καί ἡ ἐθελοντική προσφορά ἀδελφῶν μας ἀπό τήν Ἑλλάδα καί ἀλλοῦ στόν τομέα αὐτό τοῦ ἔργου τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας μας ἔχει κορεσθεῖ.

Ἀντίθετα μάλιστα, προβάλλουν τό αἴτημά τους ἐπιτακτικά σήμερα παρά ποτέ στόν κάθε Ὀρθόδοξο ἀδελφό μας, κληρικό ἤ λαϊκό, πού θά ἤθελε ν᾽ ἀκολουθήσει τήν προτροπή τοῦ Χριστοῦ καί θυσιαστικά "νά πορευθῇ εἰς τόν κόσμον ἅπαντα", ὅπου γῆς ὑπάρχει καί βιώνεται ὁ ἱεραποστολικός ἀγώνας καί ἡ Ὀρθόδοξη ἔκφρασή του.

Οἱ ἀνάγκες τῆς πραγματικότητας δέν παρουσιάζονται πλέον "ὡς ὅραμα στήν παραλία τῆς Τρωάδος", αλλά καθημερινά ἔχουν φωνή ζωντανή, πού καλεῖ σέ γνωριμία γνώσεως, διδασκαλίας καί ἐμπειριῶν Ὀρθοδόξου ζωῆς. Οἱ ἀνάγκες αὐτές δέν εἶναι μονομερεῖς –διότι, δυστυχῶς, τελευταῖα καί τοῦτο τείνει νά γίνει, ἐπικοινωνιακά, τοῦ συρμοῦ αὐτοσκοπός– γιά νά παρακινηθοῦν ἀνθρωπιστικές βοήθειες καί φιλανθρωπικές ἀνταποκρίσεις, μεμονωμένες ἤ ὁμαδικές.

Οἱ Ἀφρικανοί δέν χρειάζονται κυρίως αὐτό κι οὔτε στό τέλος τό ἀποτέλεσμα τῆς ἐν λόγῳ προσφορᾶς ἔχει κάποια θετική ἀνταπόκριση, ὅσο ἀνιδιοτελεῖς κι ἄν εἶναι οἱ σκοποί, ὅσο κι ἄν "ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου Του (Θεοῦ) κατατρώει" τήν ὕπαρξη καί τίς προθέσεις τῶν προσφερόντων τά δῶρα ταῦτα.

Οὔτε πάλι κατά βάθος ἀνέχονται νά περιφέρεται ἡ ἀνέχεια καί ἡ καταραμένη φτώχεια τους "δίκην δίσκου ἐπαιτείας" καί μέ μορφή φωτογραφικοῦ καί ἄλλου ὑλικοῦ, πολλές φορές κακόγουστου καί κακοστημένου, μέ τή δικαιολογία ὅτι αὐτά ζητάει ὁ κόσμος, γιά νά παρακινηθοῦν οἱ φιλάνθρωπες χεῖρες λευκῶν ἀδελφῶν τους...

Εὐτυχῶς πού δέν γνωρίζουν ἑλληνικά καί δέν κατανοοῦν τί γράφουν οἱ λεζάντες τῶν προβαλλομένων μερικές φορές, γιατί δέν ξέρω ἄν ποτέ θά μᾶς συγχωροῦσαν τοῦτο τό ἀτόπημα· ὡς Ὀρθοδόξους προπάντων.

Οἱ Ἀφρικανοί ζητοῦν χριστιανούς πού θά τούς ἀποδεχθοῦν ὡς ἀδελφούς τους, παιδιά κι αὐτούς τοῦ ἴδιου μέ μᾶς Θεοῦ τῆς Ἀγάπης καί θά τούς διδάξουν, ἐμπράκτως, ὅτι μποροῦν κι αὐτοί νά κάνουν τά ἴδια μέ μᾶς πράγματα, προσφέροντάς τους τά κατάλληλα ἐφόδια στή μάθηση γιά δημιουργία καί προκοπή. Ὄχι, μονίμως, παθητικούς δέκτες δώρων τοῦ λευκοῦ, ἀλλά συμμετοχικούς δημιουργούς, φιλόπονους πολλαπλασιαστές καί καλούς χρῆστες τῶν προσφερομένων ταλάντων τοῦ Θεοῦ.

Δέν ζητοῦν ἐκφράσεις ἀπρόσωπου ἀνθρωπισμοῦ ἀλλά ἀποδείξεις προσφορᾶς Ὀρθοδόξου προσωπικῆς ἀγάπης καί ἐπικοινωνίας, κατανόησης, ἀποδοχῆς καί ἐμπιστοσύνης.

Γιατί ἡ ἔννοια τῆς ἀγάπης περικλείει καί τή φιλανθρωπία, χωρίς πάντα νά συμβαίνει καί τό ἀντίθετο. Ἡ πεμπτουσία της καί ὁ αὐτοσκοπός της εἶναι πάντα ὁ συνάνθρωπός μας ὡς πρόσωπο - εἰκόνα Θεοῦ. Τουλάχιστον ἀπό Ὀρθόδοξη χριστιανική σκοπιά νοούμενο.

Οἱ ἀνάγκες πολλές φορές εἶναι μεγαλύτερες στήν πνευματική πείνα καί δίψα, ἀπ᾽ αὐτές τῆς σωματικῆς. Ἡ ἀδιαφορία τῆς ἔμπρακτης ἀνταπόκρισης στίς πρῶτες, ἄς μή βαρύνει ἐμᾶς τούς Ὀρθοδόξους, γιατί φοβερό λόγο θά δώσουμε κάποτε στόν Κύριο...

Ἄλλωστε αὐτή τή μαρτυρία προβάλλουμε, ὡς Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία διά τοῦ Πατριαρχείου μας, στόν ἀφρικανικό χῶρο, ὁ ὁποῖος ἀρκετά "ἔχει καεῖ" ἀπό ἱεραποστολικές δραστηριότητες ἄλλων χριστιανικῶν ὁμολογιῶν καί φέρει νωπά ἀκόμη τά στίγματα ἀπό ἐκμεταλλεύσεις "ἱεραποστόλων" ἄλλων ἐποχῶν, δυστυχῶς στό Ὄνομα τοῦ Χριστοῦ!

Ἡ δική μας μαρτυρία ἔχει καί πρέπει νά ἔχει τό γνήσιο καί ἀνόθευτο Ὀρθόδοξο μήνυμα τοῦ Χριστιανισμοῦ, κάτι πού εὐτυχῶς ἀναγνωρίζεται ἀπ᾽ ὅλους τούς Ἀφρικανούς καί ἐκτιμᾶται δεόντως.

Ἡ εὐθύνη μας, ταπεινά φρονῶ, ὅτι εἶναι μεγάλη, κυρίως σήμερα. Ἄς προσέξουμε τό μοιραῖο λάθος, πού δέν θά δικαιολογηθεῖ ποτέ κι ἀπό κανέναν στό μέλλον. Οὔτε καί στή συνείδησή μας, ὅταν ἔλθουμε ὁ καθεῖς μας εἰς ἑαυτόν, κρίνοντες ἑαυτούς.

Οὔτε, προπάντων, ἀπό Ἐκεῖνον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως....

† ὁ Ἐπίσκοπος Γκάνας Δαμασκηνός

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος κήρυξε καί στήν Ἱσπανία;

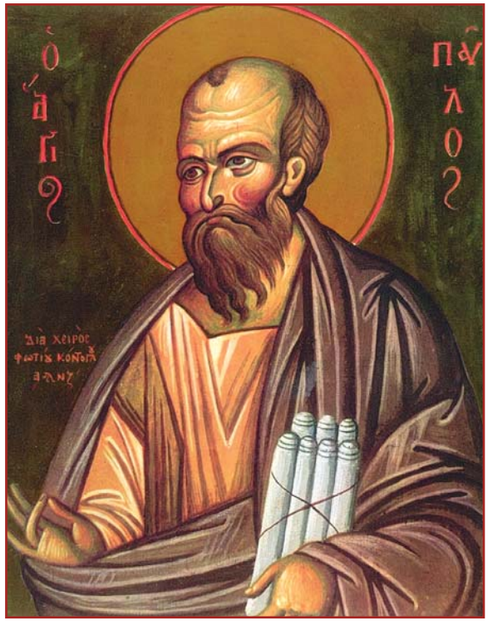

Τό Φεβρουάριο τοῦ 57 ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἔγραφε ἀπό τήν Κόρινθο στούς Ρωμαίους: "Ἔχοντας ἀπό πολλά χρόνια τήν ἐπιθυμία νά ἔρθω σ᾽ ἐσᾶς, θά σᾶς ἐπισκεφθῶ πηγαίνοντας γιά τήν Ἱσπανία. Ἐλπίζω, λοιπόν, περνώντας ἀπό κεῖ, νά σᾶς δῶ καί νά μέ κατευοδώσετε γιά τή συνέχεια τοῦ ταξιδιοῦ... Γιά τήν ὥρα ἔχω νά κάνω ἕνα ταξίδι στά Ἱεροσόλυμα, γιά νά μεταφέρω τά βοηθήματα στούς πιστούς... Μόλις, λοιπόν, τελειώσω μ᾽ αὐτή τήν ἀποστολή καί παραδώσω ἐπίσημα στήν Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων τόν καρπό τοῦ ἐράνου, θά φύγω μέσω Ρώμης γιά τήν Ἱσπανία" (Ρωμ. 15:23-25, 28).

Ὁ ἀπόστολος ἤθελε νά πάει στήν Ἱσπανία γιά νά κηρύξει καί ἐκεῖ τό εὐαγγέλιο, ἐπειδή, ὅπως γράφει στήν ἴδια ἐπιστολή, μέ τήν κηρυκτική του δράση εἶχε γεμίσει ὅλη τήν περιοχή ἀπό τήν Ἱερουσαλήμ ὥς τό Ἰλλυρικό ἀπό τό εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ, καί τώρα δέν εἶχε ἄλλο χῶρο δραστηριότητας σ᾽ ἐκεῖνα τά μέρη (Ρωμ. 15:19, 23).

Δυστυχῶς, μιά ἀλυσίδα ἀπρόοπτων καί λυπηρῶν γεγονότων ἐμπόδισε γιά πέντε ὁλόκληρα χρόνια τήν πραγματοποίηση τοῦ πόθου τοῦ ἀποστόλου. Γιατί, μόλις ἔφτασε στά Ἱεροσόλυμα, τό Μάιο τοῦ ἴδιου χρόνου, οἱ Ἰουδαῖοι ξεσήκωσαν τόν ὄχλο ἐναντίον του μέ διάφορες συκοφαντίες (Πράξ. 21:28). Δύο φορές κινδύνεψε νά θανατωθεῖ (Πράξ. 21:23-23:27). Ὁ χιλίαρχος Κλαύδιος Λυσίας, πού μέ δυσκολία τόν ἔσωσε, τόν ἔστειλε νά δικαστεῖ στήν Καισάρεια ἀπό τό δικαστήριο τοῦ ἡγεμόνα Φήλικα (Πράξ. 23:23-30).

Ὡστόσο ὁ ἀπόστολος ἔμεινε δύο χρόνια φυλακισμένος ἐκεῖ, χωρίς νά ἐκδίδεται ἀπόφαση γι᾽ αὐτόν (Πράξ. 24:27). Τελικά ὁ Παῦλος ζήτησε - ὅπως εἶχε δικαίωμα ὡς Ρωμαῖος πολίτης - νά παραπεμφθεῖ ἡ ὑπόθεσή του στόν αὐτοκράτορα (Πράξ. 25:10-12). Ἔτσι ὁ διάδοχος τοῦ Φήλικα Πόρκιος Φῆστος τόν ἔστειλε δέσμιο στή Ρώμη, ὅπου ἔφτασε μετά τήν ἄνοιξη τοῦ ἔτους 59. Στήν πρωτεύουσα τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους ἔμεινε ἄλλα δύο χρόνια (Πράξ. 28:30), περιμένοντας τήν ἐκδίκαση τῆς ὑποθέσεώς του, ὥσπου, μόλις τό 61 ἤ 62, ἀθωώθηκε ἀπό τό αὐτοκρατορικό δικαστήριο καί ἐλευθερώθηκε. Τότε μόνο μπόρεσε νά συνεχίσει τό ἔργο του, πού εἶχε διακοπεῖ γιά μιά πενταετία. Ἄρχισε νά ἐπισκέπτεται τίς χριστιανικές κοινότητες, πού εἶχε ἱδρύσει στό παρελθόν, καί νά ἱδρύει νέες, ἐφαρμόζοντας τά μεγαλόπνοα ἱεραποστολικά του σχέδια. Ἕνα ἀπ᾽ αὐτά ἦταν καί ὁ εὐαγγελισμός τῆς Ἱσπανίας. Ἐπισκέφθηκε, ὅμως, πράγματι ὁ Παῦλος τήν Ἱσπανία, ὅπου, καθώς γράφει ὁ Th. Zahn, ἡ καρδιά του βρισκόταν ἤδη ἀπό καιρό;

Ἐπειδή δέν ὑπάρχει σχετική ρητή πληροφορία οὔτε στίς Πράξεις οὔτε στίς ἐπιστολές πού ἔγραψε ὁ Παῦλος μετά τήν ἀπελευθέρωσή του, πολλοί θεολόγοι καί ἱστορικοί φρονοῦν ὅτι ἡ ἐπιθυμία τοῦ ἀποστόλου δέν πραγματοποιήθηκε ποτέ. Συμπεράσματα, ὡστόσο, γιά τό ἀντίθετο βγαίνουν πρῶτα-πρῶτα ἀπό ὁρισμένα βιβλικά χωρία:

1) Τό 57 ὁ Παῦλος ἔγραφε στούς Ρωμαίους ὅτι, μήν ἔχοντας πιά ἄλλους τόπους νά κηρύξει τό εὐαγγέλιο στήν Ἀνατολή (Ρωμ. 15:23), ὅπου ἡ Ἐκκλησία ἦταν ἤδη στερεωμένη καί ὀργανωμένη, ἀποφάσισε νά κατευθυνθεῖ πρός τήν Ἱσπανία (Ρωμ. 15:28).

2) Ὅταν ἐλευθερώθηκε, τό 61 ἤ 62, εἶχε πιά τήν εὐκαιρία νά ἱκανοποιήσει τήν "ἀπό ἱκανῶν ἐτῶν" (Ρωμ. 15:23) ἐπιθυμία του.

3) Στή Β΄ πρός Τιμόθεον ἐπιστολή του, πού ἔγραψε στή διάρκεια τῆς δεύτερης φυλάκισής του στή Ρώμη καί λίγο πρίν ἀπό τό μαρτύριό του (μεταξύ 64 καί 68), δηλώνει μέ τόν πιό κατηγορηματικό τρόπο ὅτι πραγματοποίησε κάθε εὐαγγελικό σχέδιό του, ὅτι τό κήρυγμά του τό εἶχαν ἀκούσει ὅλα τά ἔθνη (Β΄ Τιμ. 4:17) καί ὅτι, ἔχοντας πιά ἀγωνιστεῖ τόν καλό ἀγώνα, τελειώνει τήν ἐπίγεια πορεία του περιμένοντας μόνο τό στεφάνι τῆς δικαιοσύνης ἀπό τόν Κύριο, τόν δίκαιο Κριτή (Β΄ Τιμ. 4:8).

Μέ δυό λόγια οἱ παραπάνω καινοδιαθηκικές μαρτυρίες δηλώνουν ὅτι ὁ Παῦλος ἤθελε νά κηρύξει τό εὐαγγέλιο καί στήν Ἱσπανία, ὅτι τοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νά τό κάνει καί ὅτι στά τέλη τῆς ζωῆς του ἔγραφε μέ τρόπο πού ἔδειχνε ὅτι τό εἶχε πραγματοποιήσει. Ἀπό τίς βιβλικές ἐνδείξεις, λοιπόν, δέν μποροῦμε παρά νά θεωρήσουμε τό ταξίδι τοῦ ἀποστόλου στήν Ἰβηρική Χερσόνησο ὡς πιθανό ἱστορικό γεγονός.

Ὑπάρχει, ὡστόσο, καί πλῆθος μαρτυριῶν ἁγίων πατέρων καί ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων, πού ἐνισχύουν τήν ἄποψη τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῆς ἱσπανικῆς φυλῆς ἀπό τόν ἀπόστολο τῶν ἐθνῶν (βλ. *Paul de Ballester Convalier*, Τό ταξείδιον καί τό ἔργον τοῦ ἀποστόλου Παύλου εἰς τήν Ἱσπανίαν, Ἀθῆναι 1954· τοῦ ἴδιου Ἱστορία τῆς Ἱσπανικῆς Ὀρθοδοξίας, τ. Α΄, Ἀθῆναι 1961, σελ. 77 κ. ἑ.· *Γρηγορίου Δ. Παπαθωμᾶ,* Πῆγε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στήν Ἱσπανία; περ. "Θεολογία", τ. 60/4, Ἀθῆναι 1989, σελ. 754-770).

Ἡ πρώτη καί ἀρχαιότερη ἀπό τίς μαρτυρίες αὐτές εἶναι ἕνα χωρίο τῆς γραμμένης τό 96 Α΄ ἐπιστολῆς τοῦ ἁγίου Κλήμεντος Ρώμης, πρώτου ἀπό τούς ἀποστολικούς πατέρες, πρός τούς Κορινθίους (κεφ. 5, 6-7). Ὁ ἅγιος Κλήμης, ὁ ὁποῖος γνώρισε προσωπικά τούς δύο κορυφαίους ἀποστόλους καί συνεργάστηκε μαζί τους, γράφει: "Γιά τό ζῆλο του ὁ Παῦλος πῆρε τό βραβεῖο τῆς ὑπομονῆς... καθώς ἔγινε κήρυκας καί στήν Ἀνατολή καί στή Δύση... καί ἔφτασε στό τέρμα τῆς Δύσης...". Ὅπως σημειώνει ὁ διάσημος J. Holzner, "γιά τόν κάτοικο τῆς Ρώμης", ὅπως ἦταν ὁ ἅγιος Κλήμης, "ἡ ἔκφραση τέρμα τῆς Δύσης μπορεῖ νά σημαίνει μόνο τήν Ἱσπανία". Πράγματι, ἡ Ἱσπανία λεγόταν ἀπό τούς Ρωμαίους Ἑσπερία καί Δυτικό Κράτος. Ὁ Lucanus γράφει στή Farsalia του ὅτι ὁ Καῖσαρ ὁδήγησε τό στρατό του "στήν Ἱσπανία, τήν ἄκρη τοῦ κόσμου". Στό ἴδιο ἔργο του ἀναφωνεῖ: "Ζήτωσαν... οἱ Ἴβηρες (=Ἱσπανοί) τῆς ἄκρης τοῦ κόσμου". Ὁ Φιλόστρατος θεωρεῖ τήν ἱσπανική πόλη τῆς Γάδης (σημερ. Cadiz, στήν Ἀνδαλουσία) ὡς τό "τέρμα τῆς Εὐρώπης". Τήν ἴδια πόλη ὁ ποιητής Silvius Italicus ὀνομάζει "τέρμα τῆς γῆς". Ἀλλά καί οἱ ἱστοριογεωγράφοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης συμφωνοῦν μέ τούς κλασσικούς συγγραφεῖς. Ὁ Πολύβιος, λ.χ., γράφει ὅτι τό τέρμα τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ἦταν ἡ Ἰβηρία (=Ἱσπανία), ἡ ὁποία εἶχε ἔκταση "ἀπό τά Πυρηναῖα ὥς τή δύση τοῦ ἥλιου". Ὁ Ποσειδώνιος ὀνομάζει τό ναό τῆς Γάδης "τέρμα τῆς γῆς καί τῆς θάλασσας". Ὁ Ἱσπανός γεωγράφος Pomponius Mela λέει ὅτι στό στενό τοῦ Gades (σημερ. Γιβραλτάρ) τελειώνει ἡ Εὐρώπη ("finit Europem") ἀπό τό μέρος τῆς Δύσης. Ὁ περίφημος Στράβων, τέλος, σύγχρονος καί συμπολίτης τοῦ ἁγίου Κλήμεντος, σέ πολλά σημεῖα τῶν Γεωγραφικῶν του ἀναφέρεται στήν Ἱσπανία ὡς "τό τέρμα τῆς γῆς στή δύση" ἤ, ἀντίστροφα, "τό πρῶτο μέρος ἀπό τή δύση". Ἔτσι, λοιπόν, βλέπουμε ὅτι τά σπουδαιότερα ὀνόματα τῆς ἐπιστήμης, τά σύγχρονα τοῦ ἁγίου Κλήμεντος, καί μαζί μ᾽ αὐτά καί ἡ κοινή γνώμη τῆς ἐποχῆς του, θεωροῦσαν τήν Ἱσπανία ὡς τέρμα τῆς Δύσης, τῆς τότε γνωστῆς γῆς. Καμιάν ἄλλη χώρα, συνεπῶς, δέν μποροῦσε νά ἐννοεῖ ὁ ἅγιος, γράφοντας ὅτι ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἔφτασε στό τέρμα τῆς Δύσης, παρά τήν Ἱσπανία.

Τή δεύτερη σημαντική μαρτυρία μᾶς τή δίνει ὁ λεγόμενος "Κατάλογος τοῦ Muratori". Πρόκειται γιά τόν ἀρχαιότερο κανόνα βιβλίων τῆς Καινῆς Διαθήκης (γράφτηκε μεταξύ 160 καί 220 ἀπό ἄγνωστο Ρωμαῖο), ὁ ὁποῖος ἀνακαλύφθηκε τό 1740 στήν Ἀμβροσιανή Βιβλιοθήκη τοῦ Μιλάνου ἀπό τόν Ἰταλό ἱστοριογράφο L. A. Muratori. Γιά τό βιβλίο τῶν Πράξεων ὁ κατάλογος αὐτός αναφέρει μεταξύ ἄλλων καί τά ἑξῆς: "Οἱ πράξεις ὅλων τῶν ἀποστόλων εἶναι γραμμένες σ᾽ ἕνα βιβλίο. Ὁ Λουκᾶς, ἐντιμότατε Θεόφιλε, περιλαμβάνει ἐκεῖ μόνο ὅ,τι ἔγινε μπροστά του, καθώς τό ἀποδει-

κνύει ἀναμφισβήτητα ἡ σιωπή του σχετικά μέ τό μαρτύριο τοῦ Πέτρου καί μέ τήν πορεία τοῦ Παύλου ἀπό τή Ρώμη στήν Ἱσπανία". Στό ἀπόσπασμα τό ταξίδι τοῦ Παύλου στήν Ἱσπανία ἀναφέρεται ὡς γεγονός βέβαιο καί γνωστό, τόσο γνωστό ὅσο καί τό μαρτύριο τοῦ Πέτρου στή Ρώμη. Μποροῦμε, λοιπόν, λογικά νά συμπεράνουμε ὅτι στά τέλη τοῦ 2ου αἰ., ὅταν στή Ρωμαϊκή Ἐκκλησία ὑπῆρχε ἀκόμα ζωηρή ἡ ἀνάμνηση τῶν δύο μεγάλων ἀποστόλων, γενική ἦταν ἡ πεποίθηση ὅτι ὁ Παῦλος ἀναχώρησε ἀπό τή Ρώμη γιά νά κηρύξει τό Εὐαγγέλιο στήν Ἱσπανία.

Τό συμπέρασμα αὐτό ἐνισχύεται καί ἀπό ἕνα ἄλλο σημαντικό τεκμήριο, ἄγνωστου ἐπίσης συγγραφέα, τίς ἀπόκρυφες "Πράξεις καί Μαρτύριο τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου", πού γράφτηκαν μεταξύ 150 καί 225. Σύμφωνα μέ τό κείμενο αὐτό, πού προφανῶς στηρίζεται στήν τότε προφορική χριστιανική παράδοση τῆς Ρώμης, ὁ Θεός ἀποκάλυψε στόν Παῦλο ὅτι θέλημά Του ἦταν νά πορευθεῖ στήν Ἱσπανία καί νά γίνει "θεραπευτής" τῶν κατοίκων της. Ἀλλά καί κάποιες ἄλλες "Πράξεις τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου", πού γράφτηκαν μεταξύ 200 καί 250, ἀρχίζουν μέ τή φράση: "Ὅταν ὁ ἅγιος Παῦλος ἦρθε στή Ρώμη ἀπό τήν Ἱσπανία, μαζεύτηκαν κοντά του ὅλοι οἱ Ἰουδαῖοι". Τό ταξίδι, λοιπόν, τοῦ Παύλου στήν Ἱσπανία ἦταν γεγονός γενικά γνωστό στήν Ἐκκλησία τῆς Ρώμης κατά τούς δύο πρώτους αἰῶνες.

Κατά τούς ἑπόμενους αἰῶνες εἶναι ἄφθονες οἱ μαρτυρίες ἁγίων πατέρων καί ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων γιά τό ταξίδι τοῦ ἀποστόλου ὡς ἀναμφίβολου ἱστορικοῦ γεγονότος, γνωστοῦ σέ ὅλους. Ἀρχαιότερη εἶναι ἡ μαρτυρία τοῦ Μεγάλου Ἀθανασίου (295-373), ὁ ὁποῖος, παρακινώντας τόν Δρακόντιο νά μιμηθεῖ τό ζῆλο τοῦ Παύλου, γράφει γι' αὐτόν ὅτι κήρυξε "μέχρι τό Ἰλλυρικό καί δέν ἐδίστασε οὔτε στή Ρώμη νά πάει οὔτε στήν Ἱσπανία ν' ἀνέβει, ἔτσι ὥστε, ὅσο πιό πολύ κοπιάσει, τόσο μεγαλύτερη ἀμοιβή τοῦ κόπου του νά ἀπολαύσει". Ὁ σχεδόν σύγχρονός του ἅγιος Ἐπιφάνιος (315-403) γράφει κατηγορηματικά στό "Πανάριόν" του: "Ὁ Παῦλος φτάνει καί στήν Ἱσπανία". Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος (344-407) ἦταν ἀπόλυτα βέβαιος γιά τή μετάβαση τοῦ Παύλου στήν Ἱσπανία, ὅπως φαίνεται σέ πολλά σημεῖα τῶν ἔργων του. Σχολιάζοντας, π.χ. τό χωρίο Β΄ Τιμ. 4:20, γράφει: "Καί ἀφοῦ ἦρθε στή Ρώμη, πάλι ἔφυγε γιά τήν Ἱσπανία". Στήν πρώτη ὁμιλία του στήν πρός Ἑβραίους ἐπιστολή λέει: "Δύο χρόνια, λοιπόν, ἔμεινε στή Ρώμη δέσμιος· ἔπειτα ἦρθε στήν Ἱσπανία". Καί στή δέκατη τρίτη ὁμιλία του στήν πρός Κορινθίους ἐμφανίζει τόν ἀπόστολο "ἀπό τήν Ἱερουσαλήμ νά τρέχει ὥς τό Ἰλλυρικό καί νά φεύγει γιά τήν Ἱσπανία". Ὁ ἅγιος Ἱερώνυμος (331-420), σ' ἕνα σχόλιό του στόν προφήτη Ἠσαΐα, γράφει γιά τόν Παῦλο: "Περνώντας τήν Παμφιλία, τήν Ἀσία, τή Μακεδονία, τήν Ἀχαΐα καί ἄλλα νησιά καί ἐπαρχίες, πῆγε στήν Ἰταλία καί ἔπειτα στήν Ἱσπανία μέ ξένα πλοῖα". Ὁ Θεοδώρητος Κύρου (386-458), ἐπίσης, δέν ἀμφιβάλλει ὅτι ὁ ἀπόστολος " καί στήν Ἱσπανία ἔφτασε καί σέ ἄλλα ἔθνη πῆγε, γιά νά τούς φέρει τή λαμπάδα τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας", καθώς "καί ἡ ἱστορία τῶν Πράξεων μᾶς δίδαξε ὅτι, ἀφοῦ πρῶτα ἔμεινε δυό χρόνια στή Ρώμη, σέ ἰδιαίτερη νοικιασμένη κατοικία, ἔφυγε ἀπό ἐκεῖ γιά τήν Ἱσπανία. Καί ἀφοῦ ἔφερε τό θεῖο εὐαγγέλιο καί στούς Ἱσπανούς, ἐπανῆλθε (στή Ρώμη), καί τότε ἀποκεφαλίστηκε".

Δέν χρειάζεται, νομίζουμε, ἡ παράθεση ἄλλων κειμένων, γιά ν' ἀποδειχθεῖ ὅτι στήν ἀρχαία Ἐκκλησία δέν ὑπῆρχε ἡ παραμικρή ἀμφιβολία γιά τό ταξίδι τοῦ Παύλου στήν Ἱσπανία, ταξίδι πού πραγματοποιήθηκε μετά τήν ἀπελευθέρωση τοῦ ἀποστόλου ἀπό τήν πρώτη φυλάκισή του στή Ρώμη, ὅπως σημειώσαμε στήν ἀρχή.

Ὡς πρός τό δρομολόγιο πού ἀκολούθησε, καθώς καί τό εὐαγγελικό του ἔργο, καλύπτονται ἀκόμη μέ τή σκιά τοῦ ἀνεξερεύνητου. Δέν λείπουν, ὡστόσο, καί γι' αὐτά ἀρκετές ἐνδείξεις, πού προκύπτουν ἀπό τίς μή ἐκκλησιαστικές πηγές καί τίς σχετικές ἱσπανικές παραδόσεις.

Ἀναμφισβήτητα τό ταξίδι του ὁ ἀπόστολος τό πραγματοποίησε ἀπό τή θάλασσα. Δέν ὑπῆρχε κανένας λόγος νά κάνει ἕνα ἀτέλειωτο χερσαῖο ταξίδι ἀπό τή Ρώμη ὥς τήν Ἱσπανία, διασχίζοντας τή Γαλλία, ἀφοῦ τό θαλάσσιο ταξίδι ἦταν καί πιό σύντομο καί πιό ἀσφαλές. Ἀπό τόν γεωγράφο Στράβωνα γνωρίζουμε ὅτι ἡ θαλάσσια γραμμή Ρώμης-Ἱσπανίας (Ὄστια-Tarraco) ἦταν πολύ συνηθισμένη καί μέσω αὐτῆς διεξάγονταν οἱ ποικίλες σχέσεις (ἐμπορικές, πολιτικές, στρατιωτικές) τῆς αὐτοκρατορικῆς πρωτεύουσας μέ τήν Turdetania. Ἄλλωστε, τόσο οἱ "Πράξεις καί Μαρτύριο τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου" ὅσο καί ὁ ἅγιος Ἱερώνυμος ρητά ἀναφέρουν μετάβαση τοῦ Παύλου στήν Ἱσπανία ἀπό τή θάλασσα.

Τό ταξίδι δέν θά διήρκεσε περισσότερο ἀπό 4 ἕως 5 ἡμέρες, ἄν ὁ ἀπόστολος ἀποβιβάστηκε στήν Tarraco (σημερ. Tarragona, στήν Καταλωνία), ὅπως εἶναι τό πιθανότερο, δεδομένου ὅτι ἡ πόλη αὐτή ἦταν ἕδρα

τῆς κυβερνήσεως στά χρόνια τοῦ Αὐγούστου, ἑπομένως κέντρο πολιτικό, οἰκονομικό καί στρατιωτικό, ἀλλά καί ἐνωτικό σημεῖο μεταξύ τῆς Ρώμης καί τῆς Ἰβηρικῆς Χερσονήσου. Ἐπιπλέον, καθώς ὁ ἑβραϊκός πληθυσμός της ἦταν μεγάλος, λογικό εἶναι νά θεωρήσουμε ὅτι ἀπ' αὐτήν ἄρχισε τό κήρυγμά του ὁ ἀπόστολος, σύμφωνα μέ τή γνωστή μέθοδό του νά κηρύσσει πρῶτα στά μέρη ὅπου ὑπῆρχαν Ἰουδαῖοι καί ἔπειτα στούς ἐθνικούς.

Πράγματι, οἱ τοπικές παραδόσεις παρουσιάζουν τόν Παῦλο νά περιοδεύει καί νά κηρύσσει κατά μῆκος τῆς μεσογειακῆς ἀκτῆς, ἀπό τήν Tarraco ὥς τή Gades, ὅπου τό κήρυγμά του βρῆκε τήν πιό καρποφόρα ἀπήχηση. Σ' αὐτή τήν πόλη, σύμφωνα μέ τίς ἴδιες παραδόσεις, χειροτόνησε ἐπισκόπους καί ἱερεῖς γιά τόν εὐαγγελισμό τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς χώρας. Γιά τό ἔργο του διασώθηκε μέχρι σήμερα μιά μαρτυρία τοῦ ὁσίου Συμεών τοῦ Μεταφραστῆ: "Μιά Ἱσπανίδα, ἡ Ξανθίππη, σύζυγος τοῦ ἄρχοντα Φιλοθέου - γνωστοῦ, ἴσως καί φίλου, τοῦ Νέρωνα -, ἀφοῦ γνώρισε καί ἄκουσε τόν ἀπόστολο, τόν φιλοξένησε στό σπίτι της, γιά νά ὠφεληθεῖ περισσότερο ἀπό τίς διδαχές του. Ἐνῶ, λοιπόν, ὁ Παῦλος βρισκόταν ἐκεῖ, κατηχώντας τούς δύο συζύγους, φάνηκε ξαφνικά στό μέτωπό του μιά ἐπιγραφή μέ χρυσά γράμματα, πού ἔλεγε: 'Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ'. Βλέποντας αὐτό τό θαῦμα ἡ Ξανθίππη καί ὁ Φιλόθεος ἀσπάσθηκαν ἀμέσως τόν Χριστιανισμό. Καί ὅταν ἡ εἴδηση τοῦ γεγονότος ἐκείνου ἄρχισε νά διαδίδεται, δίνοντας στόν Παῦλο εὐκαιρίες γιά καρποφόρο κήρυγμα, ὁλόκληρη ἡ περιοχή ἀσπάσθηκε τόν Χριστιανισμό". Γιά τή μεταστροφή τῶν Ἱσπανῶν συζύγων κάνουν λόγο καί τά Ἑλληνικά Μηνολόγια τοῦ 10ου αἰ.

Τοπικές παραδόσεις τῆς μεσογειακῆς Ἱσπανίας, πού διατηροῦνται ζωηρές ὥς τίς μέρες μας, ἀναφέρουν ὅτι ὁ ἀπόστολος ἄφησε στή χώρα ἑπτά «ἀποστολικούς ἄνδρες» (Varones apostolicos) γιά τήν προώθηση τοῦ εὐαγγελικοῦ ἔργου. Τή γενική ἐπιστασία τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἰβηρικῆς Χερσονήσου τήν ἀνέθεσε σ' ἕναν ἀπ' αὐτούς, πού λεγόταν Torcuatus. Ὁ Torcuatus ἵδρυσε τήν Ἐκκλησία (σημερ. Guadix), ὅπου ἀργότερα ἐγκαταστάθηκε ὡς ἐπίσκοπος. Ἀπό τούς ἄλλους ἕξι ἀποστολικούς ἄνδρες κάποιος Secudus ἵδρυσε τήν Ἐκκλησία τῆς Abula (σημερ. Avila) ὁ Indaletius τῆς Urci (κοντά στή σημερ. Armeria) ὁ Ἀκτισίφων τῆς Berja, ὁ Caecilius τῆς Elvirie, ὁ Ἡσύχιος τῆς Carcesa καί ὁ Εὐφράδιος τῆς Illiturgi. Τά τέσσερα λατινικά ὀνόματα Torcuatus, Secundus, Indaletius καί Caecilius ἀνήκουν πιθανότατα σέ ἰθαγενεῖς Ἱσπανούς, ἐνῶ τά τρία ἑλληνικά Ἀκτησίφων, Ἡσύχιος καί Εὐφράδιος φανερώνουν πρόσωπα τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων τῆς ἱσπανικῆς μεσογειακῆς παραλίας.

Ἐκτός ἀπό τήν προφορική λαϊκή παράδοση, ἡ ἱστορικότητα τῶν ἑπτά «ἀποστολικῶν ἀνδρῶν» στηρίζεται καί σέ αὐθεντικά γραπτά μνημεῖα καί ἄλλα ἱστορικά τεκμήρια, ὅπως ὅλα τά προγενέστερα τοῦ 4ου αἰ. Μοζαραβικά Ἑορτολόγια τῆς Ἱσπανίας, ὅπου ἡ μνήμη τους ἀναφέρεται τήν 1η Μαΐου, λειτουργικά βιβλία, ἡμερολόγια καί ἁγιογραφικά ἔργα.

Σύμφωνα μέ ὅλα τά τεκμήρια, λοιπόν, ὁ Παῦλος ἦταν ὁ πρῶτος κήρυκας τοῦ Εὐαγγελίου στήν Ἱσπανία, ὅπως ἀναφέρει καί ἡ λατινική ἐπιγραφή τοῦ ναοῦ τῆς Viana στή Navarra: «Saulus, Praeco Crucis, fuit nobis primordia lucis (=Ὁ Σαῦλος, ὁ κήρυκας τοῦ Σταυροῦ, ὑπῆρξε ὁ πρῶτος φωστήρας μας).

Μ.Σ.Π.

Ἐκπαίδευση κατηχητριῶν στό Σεμινάριο Ὀρθοδόξου Θεολογίας

Στό Καμερούν ἐστιάζουμε τίς προσπάθειές μας στό νά μεταλαμπαδεύσουμε τή λειτουργική παράδοση καί τό πνεῦμα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Γιά τό λόγο αὐτό ἀναδιοργανώσαμε στό Γιαουντέ τό Σεμινάριο Ὀρθοδόξου Θεολογίας "Ὁ Ἅγιος Μᾶρκος".

Τό Σεμινάριο λειτουργεῖ ἐδῶ καί ἐνάμιση χρόνο καί υἱοθετήθηκε ἀπό τό Πανεπιστημιακό Ἰνστιτοῦτο Ὀρθοδόξου Θεολογίας τοῦ Ἁγίου Στεργίου στό Παρίσι μέ ἀπόφαση τοῦ συμβουλίου τῶν Καθηγητῶν του.

Μετά ἀπό πολλές σκέψεις, συζητήσεις καί πολλούς σχεδιασμούς μέ τούς συνεργάτες μου –ἱερεῖς καί λαϊκούς– καί μέ τήν εὐλογία τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πάπα καί Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ.κ. Θεοδώρου τοῦ Β΄, ἀποφασίσαμε νά ὑλοποιήσουμε πειραματικά, πέρα ἀπό τό πρόγραμμα ἐκπαιδεύσεως ὑποψηφίων ἱερέων καί κατηχητῶν, ἕνα πρῶτο πρόγραμμα θεολογικῆς καί γενικῆς ἐκπαιδεύσεως λαϊκῶν στελεχῶν τῆς Μητροπόλεως γιά νέες κοπέλλες πού θέλουν νά ἐργαστοῦν σέ ἐνοριακό ἐπίπεδο στό Β. Καμερούν.

Τό πρόγραμμα αὐτό στηρίχθηκε πάνω σέ πολλαπλές διαπιστώσεις γιά τήν ποιότητα καί τά προβλήματα τῆς κατηχήσεως καί τῆς ζωῆς τῶν κατοίκων, ἡ πλειοψηφία τῶν ὁποίων, σέ πολλά χωριά τοῦ Β. Καμερούν, εἶναι Ὀρθόδοξοι ἤ κατηχούμενοι.

Κατά τίς συχνές ἐπισκέψεις μου στήν περιοχή τοῦ Β. Καμερούν καί τοῦ Ν. Τσάντ διαπίστωσα ἀπό κοντά τή δευτερεύουσα θέση πού ἡ τοπική παράδοση δίνει στίς γυναῖκες. Οἱ γυναῖκες διαδραματίζουν ἕνα βασικό ρόλο στήν καθημερινή ζωή τοῦ τόπου ἀλλά ὁ ρόλος τους εἶναι ἀποδεκτός μόνον ὅταν παραμένει στό περιθώριο καί ὑπό τήν σκιά τῶν ἀνδρῶν. Ἡ πολυγαμική δομή τῶν οἰκογενειῶν κρατάει τό ρόλο τῆς γυναίκας ἀκόμα καί σέ οἰκογενειακό ἐπίπεδο σέ μιά ὑποτιμητική θέση.

Οἱ γυναῖκες εἶναι ἐπιφορτισμένες μέ τήν ἀνατροφή καί τήν παιδαγωγία τῶν τέκνων ἀλλά συγχρόνως καί μέ τήν καθημερινή χειρωνακτική καλλιέργεια τῶν ἀχανῶν ἐκτάσεων τῆς ὑποσαχάριας περιοχῆς τοῦ Β. Καμερούν.

Ἡ πολυγαμία εἶναι, πλέον τοῦ ὅπως ἀκούγεται, τρόπος ἐπιβιώσεως, τρόπος ἀντιμετωπίσεως τῶν καθημερινῶν ἀναγκῶν γιά ἐργατικά χέρια καί συγκρότηση συστηματικῶν ὁμάδων ἐργασίας.

Μαθήματα ραπτικῆς ἀπό δύο ἀπόφοιτες Σχολῆς Ραπτικῆς στό Γιαουντέ.

Ὁ δημόσιος λόγος εἶναι κάτι τό ἀπαγορευμένο γιά τίς γυναῖκες. Τό ἴδιο, ἐπίσης, ἰσχύει καί γιά τή δημόσια ὁμιλία μεταξύ ἀνδρῶν καί γυναικῶν. Ἡ συνήθεια αὐτή ἔχει σάν ἀποτέλεσμα νά συναντᾶμε πολλές δυσκολίες ἀκόμα καί στήν ὀργάνωση κατηχητικῶν συνάξεων γιά γυναῖκες.

Ἕνα ἁπλό παράδειγμα μπορεῖ νά περιγράψει τό μέγεθος τοῦ προβλήματος. Βρέθηκα τό Φεβρουάριο τοῦ 2005 γιά πρώτη φορά, ἀνάμεσα σέ μιά ὁμάδα κατηχουμένων στά ὅρια τῆς πόλεως Γιάγκουα. Μέ προσκάλεσαν νά συζητήσουμε καί νά βεβαιωθοῦν ἀπό τόν Ἐπίσκοπο γιά κάποια θέματα πού εἶχαν ἀκούσει σέ κατηχητικά μαθήματα ἀπό τόν ὑπεύθυνο ἱερέα. Καθήσαμε σέ ἕναν ὑπαίθριο χῶρο καί ἀμέσως παρατήρησα ὅτι ὅλες οἱ γυναῖκες μαζί μέ τά παιδιά κάθησαν πίσω ἀπό τήν ὁμάδα τῶν ἀνδρῶν. Θεώρησα ὅτι μέ αὐτόν τόν τρόπο, προφανῶς, μεριμνοῦσαν γιά τήν τυχόν φασαρία πού θά δημιουργοῦσαν τά παιδιά. Μετά ἀπό τήν πρώτη αἴσθηση κατάλαβα ὅτι οἱ γυναῖκες κάθονταν σκοπίμως πίσω ἀπό τούς ἄνδρες μέ τήν πλάτη γυρισμένη πρός ἐμένα καί ὅταν ἤθελαν νά ρωτήσουν κάτι τήν ἐρώτησή τους μοῦ τήν μετέφερε ἕνας ἄνδρας. Μετά ἀπό σχετική διευκρίνησή μου ὅτι μποροῦν ἐλεύθερα νά ρωτοῦν ὅ,τι θέλουν ἀπευθείας σέ μένα τόν ἴδιο ἀρνήθηκαν νά τό κάνουν ἀπό φόβο ὅτι θά παραβιάσουν τήν παράδοσή τους.

Τήν ἴδια ἀκριβῶς συμπεριφορά παρατήρησα καί σέ ἄλλες κοινότητες πού ἐπισκέφθηκα καί ἐπισκέπτομαι συστηματικά στό Β. Καμερούν καί στό Ν. Τσάντ.

Μπροστά σέ αὐτό τό πρόβλημα καί μετά ἀπό πολλές συζητήσεις μέ τούς ἱερεῖς τῆς περιοχῆς καταλήξαμε νά ὀργανώσουμε μιά ὁμάδα 18 νέων κοριτσιῶν οἱ ὁποῖες, ἀφοῦ παρακολουθήσουν ἕνα κύκλο μαθημάτων, τριῶν τριμήνων, στό Σεμινάριο Ὀρθοδόξου Θεολογίας στό Γιαουντέ, νά ἀρχίσουν νά ἐργάζονται στίς ἐνορίες μας σάν κατηχήτριες καί νά ὀργανώσουν τό κατηχητικό ἔργο σέ ὁμάδες γυναικῶν, νέων καί παιδιῶν.

Τό ἐγχείρημά μας ἔμελλε νά βρεῖ πολλές δυσκολίες λόγῳ ἀκριβῶς τῶν ἰδιαιτεροτήτων καί τῆς δομῆς τῶν οἰκογενειῶν. Ἔπρεπε νά γίνει οἰκογενειακό συμβούλιο καί ἡ οἰκογένεια νά ἀποφασίσει νά δώσει τήν ἔγκριση γιά τήν κοπέλα πού μᾶς πρότειναν οἱ ἱερεῖς.

Μαθήματα πρώτων Βοηθειῶν.

Μέ πολλές δυσκολίες καί ἀπογοητεύσεις κατορθώσαμε νά συγκροτήσουμε τήν πρώτη ὁμάδα. Ἕνα ἀπό τά προβλήματα ἦταν τό πολύ χαμηλό ἐπίπεδο γνώσεως τῆς γαλλικῆς γλώσσας, παρ᾽ ὅλο πού ἐπίσημα τό ἐκπαιδευτικό σύστημα λειτουργεῖ μέ βάση τή γαλλική. Παιδιά πού ἔχουν τελειώσει τό λύκειο, μετά βίας μιλοῦν λίγα γαλλικά καί πολύ δυσκολότερα τά γράφουν.

Ἕνα ἄλλο πρόβλημα ἦταν ὅτι στίς πολυγαμικές οἰκογένειες προτεραιότητα σέ ὅλα ἔχουν πάντα τά τέκνα ἀπό τήν πρώτη σύζυγο. Μέ πολλές προσωπικές ἐπισκέψεις κατορθώσαμε νά ξεπεράσουμε αὐτό τό δεύτερο πρόβλημα.

Ἡ ὁμάδα τῶν 18 κοριτσιῶν ἔφθασε μετά ἀπό ἕνα δύσκολο ταξίδι τριῶν ἡμερῶν στό Γιαουντέ, στό Σεμινάριο Ὀρθοδόξου Θεολογίας "Ὁ Ἅγιος Μᾶρκος", στίς 28 Ἰουλίου, συνοδευόμενη ἀπό τόν ἐφημέριο τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῶν Ἁγίων Τριῶν Ἱεραρχῶν τοῦ χωριοῦ Ντούκουλα τοῦ Β. Καμερούν, ὁ ὁποῖος θά εἶναι ὁ ἐφημέριος τοῦ παρεκκλησίου τοῦ σεμιναρίου γιά τούς ἑπόμενους τρεῖς μῆνες. Στήν ὁμάδα τῶν 18 προστέθηκαν 3 κοπέλλες ἀπό τίς ἐνορίες τοῦ Ν. Καμερούν καί μία ἀπό τήν Κεντρική Ἀφρικανική Δημοκρατία.

Ὑπεύθυνος τοῦ τμήματος ἡ, ἐξ Ἑλλάδος, κα Ἑλένη Καπιδάκη, συνταξιοῦχος θεολόγος, μέ μεγάλη πείρα καί ἐθελοντική ἐργασία σέ ἱεραποστολικά κλιμάκια.

Ἀπό τίς πρῶτες μέρες πολλά ἦταν τά προβλήματα αὐτῶν τῶν κοριτσιῶν στό νά ἐγκλιματιστοῦν στίς νέες συνθῆκες ζωῆς καί μάλιστα στήν κοινοτική ζωή τοῦ Σεμιναρίου.

Ἡ πολιτισμική διαφορά τεράστια! Ἔπρεπε νά ἐξηγήσουμε ἀπό τά πιό ἁπλά, γιά ἐμᾶς, πράγματα μέχρι τά πιό δύσκολα. Τή χρήση τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, τοῦ ὑγραερίου, τή χρήση τῶν χώρων ἀτομικῆς ὑγιεινῆς, τή χρήση τοῦ νεροῦ καί πολλά ἄλλα τά ὁποῖα ἄν γιά μᾶς εἶναι αὐτονόητα γιά τά παιδιά αὐτά ἦταν πρωτόγνωρα μυστήρια.

Ἡ προσαρμογή, ἐπίσης, σέ ἕνα καινούργιο διαιτολόγιο ἀπεδείχθη καί αὐτή ἕνα νέο πρόβλημα ἐφόσον, ἐκ τῶν πραγμάτων, δέν εἶναι δυνατόν νά βρεθοῦν τά προϊόντα τοῦ βορρᾶ στό νότο, ὅπου βρίσκεται τό Γιαουντέ.

Οἱ ἰατρικές ἐξετάσεις ἔδειξαν σέ ποσοστό 90% ὅτι ὅλα τά παιδιά εἶχαν προβλήματα παρασίτων στήν κοιλιά καί στά ἔντερα λόγῳ κακῆς ποιότητος τοῦ νεροῦ καί τῆς διατροφῆς καί ἐπιμέρους προβλήματα πού δημιουργεῖ ἡ ἐπί σειρά ἐτῶν μονοφαγία, ἡ ἀπουσία τῶν γαλακτοκομικῶν ἀπό τό διαιτολόγιό τους καί ἡ ἄμετρη χρήση κακῆς ποιότητος ἀντιβιοτικῶν πού στό Β. Καμερούν κυκλοφοροῦν σέ εὐρεία κλίμακα σέ ὅλα τά ὑπαίθρια παζάρια, παρανόμως εἰσαγόμενα ἀπό τή γειτνιάζουσα Νιγηρία.

Τά μαθήματα ξεκίνησαν παρ᾽ ὅλα τά προβλήματα τήν 1η Αὐγούστου. Μετά δέκα ἡμέρες ὅλα εἶχαν βρεῖ

Ὁ Σεβασμιώτατος, τό διδακτικό προσωπικό καί οἱ κατηχήτριες τοῦ Σεμιναρίου "Ἅγιος Μᾶρκος".

τόν κανονικό τους ρυθμό. Καθώς οἱ ἀνάγκες μας εἶναι πολλές τό πρόγραμμα ἦταν ἰδιαίτερα φορτωμένο:

Μαθήματα Κατηχήσεως καί Δογματικῆς, ἡ κα Ἑλένη Καπιδάκη καί ὁ π. Ἀντώνιος Messina, Ἑλληνομαθής Θεολόγος

Μαθήματα Π. Διαθήκης γιά κατηχητικό, ὁ διάκονος π. Λουκᾶς Atina, Ἑλληνομαθής Θεολόγος, στό Μεταπτυχιακό τμῆμα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν

Μαθήματα ἑλληνικῆς γλώσσας, ὁ π. Δημήτριος Tene, Ἑλληνομαθής Πτυχιοῦχος Παντείου καί Νομικῆς, Διευθυντής τοῦ Σεμιναρίου

Μαθήματα γαλλικῆς γλώσσας ὁ διάκονος π. Παῦλος Ngdwa, Καθηγητής Μέσης Ἐκπαιδεύσεως στό μάθημα τῆς Φιλοσοφίας

Μαθήματα Ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας ὁ Διδάκτωρ Παῦλος Roger

Μαθήματα Βυζαντινῆς Μουσικῆς ὁ Χοράρχης τοῦ Καθεδρικοῦ ναοῦ Florent Eteme

Μαθήματα Πρώτων Βοηθειῶν σέ συνεργασία μέ τόν τοπικό Ἐρυθρό Σταυρό (80 ὧρες)

Μαθήματα Γυναικολογίας ἀπό τήν Ὀρθόδοξο Γιατρό Μαιευτήρα κα Onana σέ συνεργασία μέ τό "Κρατικό Νοσοκομεῖο γιά τή μητέρα καί τό παιδί" τοῦ Γιαουντέ (120 ὧρες)

Μαθήματα Ραπτικῆς ἀπό δύο ἀπόφοιτες Σχολῆς Ραπτικῆς στό Γιαουντέ

Στό ὅλο πρόγραμμα περιλαμβάνεται καί τό καθημερινό λειτουργικό πρόγραμμα (Ὄρθρος-Θεία Λειτουργία - Ἑσπερινός καί Ἀπόδειπνο) μέ τή συμμετοχή ὅλων τῶν σπουδαστριῶν.

Κόπος καί προσπάθεια μεγάλη καθώς μεγάλες εἶναι οἱ ἀνάγκες, οἱ ἐλπίδες καί οἱ προσδοκίες πού στηρίζουμε στήν ὁμάδα αὐτῶν τῶν νέων κατηχητριῶν γιά τήν πορεία τοῦ κατηχητικοῦ καί ἱεραποστολικοῦ μας ἔργου. Μέ τή βοήθεια αὐτῆς τῆς ὁμάδας μπορέσαμε καί πραγματοποιήσαμε μία μικρή ἔκδοση τοῦ Μικροῦ Παρακλητικοῦ Κανόνος τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἡ ὁποία μοιράστηκε σέ ὅλες τίς ἐνορίες γιά τήν περίοδο τοῦ Δεκαπενταυγούστου.

Φιλοδοξοῦμε οἱ κατηχήτριες αὐτές στό ἐγγύς μέλλον νά διαδραματίσουν ἕναν οὐσιαστικό καί πρωτεύοντα ρόλο στήν κοινωνία τῆς ἐρήμου τοῦ Β. Καμερούν ὄχι μόνο σάν κατηχήτριες γιά τήν προαγωγή τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου ἀλλά καί σάν νοσοκόμοι πρώτων βοηθειῶν καί μέ τά μαθήματα γυναικολογίας νά συμβάλουν στή μεταλαμπάδευση γνώσεων ἐνάντια στήν παιδική θνησιμότητα καί στήν κατά τούς τοκετούς ὑψηλή θνησιμότητα τῶν γυναικῶν αὐτῆς τῆς περιοχῆς. Συγχρόνως μέ τήν ἐκπαίδευσή τους σέ τεχνικές δεξιότητες, ὅπως ἡ ραπτική, μποροῦν στό μέλλον νά δημιουργηθοῦν μικρά ἐπιμέρους προγράμματα στά διάφορα χωριά συμβάλλοντας στήν ἀνύψωση τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου καί στήν ὀργάνωση συνθηκῶν καλύτερης ὑγιεινῆς. Τό πρόγραμμα αὐτό θά ἔμενε ἀκόμα ἕνα σχέδιο στά χαρτιά καί δέν θά εἶχε ποτέ ξεκινήσει ἐάν δέν εἴχαμε τή βοήθεια τῶν φίλων τῆς ἱεραποστολῆς.

Ἀδελφοί καί συνοδοιπόροι ἀγαπητοί,

Γνωρίζω τή δυσκολία τῶν καιρῶν καθώς καί τίς πολλές ὑποχρεώσεις ὅλων. Θά σᾶς παρακαλοῦσα, ὅμως, νά ἐνσκήψετε μέ ὑπομονή στά ὅσα σᾶς περιγράφω καί νά μᾶς βοηθήσετε νά συνεχίσουμε.

† Ὁ Καμερούν Γρηγόριος

Απο την Κορεατικη Λαϊκη Σοφια και Παραδοση

Ὅπως κάθε λαός ἔτσι καί ὁ κορεατικός, πού ἀριθμεῖ ἱστορία χιλιετιῶν, ἔχει πολλά καί ὡραῖα παραμύθια. Ἕνα ἀπ᾽ αὐτά, μέ τό ὁποῖο ἔχουν γαλουχηθεῖ γενιές καί γενιές Κορεατῶν εἶναι κι αὐτό πού ἀκολουθεῖ. Διακρίνεται γιά τή γλαφυρότητά του καί, κυρίως, γιά τά σπουδαῖα ἠθικά διδάγματά του, πού ἀφοροῦν μικρούς καί μεγάλους. Θά μπορούσαμε ἄνετα νά χαρακτηρίσουμε τό περιεχόμενό του ὡς γνήσια χριστιανικό, παρ᾽ ὅλο πού εἶναι δημιούργημα μιᾶς μή χριστιανικῆς λαϊκῆς παράδοσης. Παραπέμπει ἀβίαστα στήν περί ἀνεξικακίας, συγχωρητικότητας, ἀφιλαργυρίας καί ἐμπιστοσύνης στήν πρόνοια τοῦ Θεοῦ χριστιανική διδασκαλία, ἀρετές σχεδόν δυσεύρετες στήν σημερινή ἐποχή τοῦ ἀτομισμοῦ, τοῦ ἀκόρεστου καταναλωτισμοῦ καί τῆς μετάλλαξης τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν. Ἰδιαιτέρως ἐντυπωσιάζει τόν χριστιανό ἀναγνώστη ἡ ἔμπρακτη ἐφαρμογή τῆς ξεχασμένης ἐν πολλοῖς Κυριακῆς ἐντολῆς "ὅστις σε ῥαπίσει ἐπί τήν δεξιάν σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καί τήν ἄλλην" (Μτ. 5,39). Τό μεταφράσαμε στά ἑλληνικά χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ περιοδικοῦ μας, γιατί πιστεύουμε πώς μέσα ἀπ᾽ αὐτό τό παραμύθι καταδεικνύεται πόσο κοντά βρίσκεται ἡ κορεατική λαϊκή σοφία στή χριστιανική διδασκαλία καί, συνεπῶς, πόσο πρόσφορο ἔδαφος ὑπάρχει στήν Κορέα γιά τήν Ὀρθόδοξη Ἱεραποστολή.

Ἀθ. Δ. Κ.

Ὁ Χούγκμπου καί ὁ Νόλμπου

Μιά φορά κι ἕναν καιρό ἦταν δύο ἀδέλφια, ὁ Χούγκμπου καί ὁ Νόλμπου. Ὁ μικρότερος ἀδελφός, ὁ Χούγκμπου, πού ἦταν παντρεμένος καί εἶχε ἐννέα παιδιά, διακρινόταν γιά τίς πολλές ἀρετές του, ἀντίθετα μέ τόν μεγαλύτερο ἀδελφό του πού ἦταν ἄπληστος, τσιγγούνης καί ἄσπλαγχνος.

Μιά μέρα ὁ πατέρας τους τούς κάλεσε γιά νά τούς συμβουλέψει τί πρέπει νά κάνουν μέ τήν περιουσία του, ὅταν ἐκεῖνος θά ἔφευγε ἀπ᾽ τόν κόσμο αὐτό.

-Παιδιά μου, ὅταν πεθάνω, ἐπιθυμῶ νά μοιράσετε τήν περιουσία μου δίκαια μεταξύ σας. Νά τήν μοιράσετε στά δύο καί νά πάρει ὁ καθένας σας ἀπό μισό μερίδιο.

Μετά ἀπό λίγο καιρό ὁ πατέρας τοῦ Χούγκμπου καί τοῦ Νόλμπου ἀρρώστησε βαριά καί πέθανε. Ἔτσι, ἦρθε καί ἡ ὥρα νά μοιράσουν τά ἀδέλφια τήν πατρική περιουσία. Ὁ Χούγκμπου αὐθόρμητα πρότεινε νά ἀκολουθήσουν πιστά τή συμβουλή τοῦ πατέρα τους γιά νά βρεῖ ἀνάπαυση ἡ ψυχή του. Ὁ μεγαλύτερος, ὅμως, ἀδελφός, ὁ Νόλμπου, ἄπληστος καθώς ἦταν, βρῆκε τήν εὐκαιρία καί ἔδιωξε τόν μικρότερο ἀδελφό του

ἀπό τό πατρικό σπίτι καί φυσικά μαζί μέ αὐτόν καί τή γυναίκα του μέ τά ἐννέα μικρά παιδιά τους.

–Τί θά κάνουμε τώρα; Ποῦ θά πᾶμε νά μείνουμε; Πῶς θά ζήσουμε; ρωτοῦσε ἀπελπισμένα ἡ γυναίκα του.

Μήν ἀνησυχεῖς καλή μου, ἀπαντοῦσε μέ ἠρεμία ὁ Χούγκμπου. Ὁ Θεός θά φροντίσει γιά μᾶς. Θά δεῖς, θά τά καταφέρουμε. Καί χωρίς νά χάσει καιρό ὁ ἀδικημένος Χούγκμπου ρίχτηκε στή δουλειά. Πρῶτα-πρῶτα ἔχτισε μιά καλύβα μέ χορτάρινη σκεπή γιά νά βάλει μέσα τήν οἰκογένειά του πού τώρα πιά εἶχε μείνει στούς πέντε δρόμους. Οἱ δυσκολίες βέβαια πού ἀντιμετώπιζαν ἦταν πολλές. Ὁ Χούγκμπου, ὅμως, ποτέ δέν παραπονέθηκε γιά τήν ἀπάνθρωπη συμπεριφορά τοῦ μεγαλύτερου ἀδελφοῦ του.

Μιά μέρα, ὁ Χούγκμπου καί ἡ οἰκογένειά του βρέθηκαν νά μήν ἔχουν οὔτε μιά μπουκιά ρύζι νά φᾶνε. Καί τό τελευταῖο σπυρί ρυζιοῦ τό εἶχαν καταναλώσει. Τά παιδιά, τό ἕνα μετά τό ἄλλο ἔκλαιγαν καί ἔλεγαν λυπημένα:

–Μπαμπά, πεινάω!

–Κι ἐγώ μπαμπά! Πονάει τό στομάχι μου! Ἔχουμε τόσες μέρες νά φᾶμε λίγο ζεστό φαγητό! Τά ἴδια παράπονα ἔκανε κι ἡ γυναίκα του.

Ὁ Χούγκμπου δέν ἄντεχε ἄλλο νά βλέπει τά παιδιά του πεινασμένα καί δυστυχισμένα. Ἔνοιωσε συντετριμμένος. Τί νά ἔκανε; Σκέφθηκε καί ξανασκέφθηκε καί μετά τούς εἶπε:

–Δέν ἔχω ἄλλη λύση. Αὔριο θά πάω νά βρῶ τό θεῖο σας καί θά τοῦ ζητήσω νά μοῦ δώσει λίγο ρύζι. Ἄς κάνουμε γιά μιά ἀκόμη μέρα ὑπομονή.

Τήν ἐπόμενη μέρα, νωρίς τό πρωί, ὁ Χούγκμπου ξεκίνησε γιά τό μεγάλο ταξίδι. Μετά ἀπό πολλές ὧρες πεζοπορίας ἔφτασε στό πατρικό του σπίτι. Καθώς τό ἀντίκρυσε, ἕνα αἴσθημα βαθιᾶς συγκίνησης τόν κατέλαβε. Ἔσυρε κουρασμένος τά βήματά του μέχρι τήν ἐξώπορτα καί αὐθόρμητα ἀκούμπησε στό διπλανό τοῖχο γιά νά ξαποστάσει. Ἀπό τήν ἀνοιχτή πόρτα τοῦ σπιτιοῦ εἶδε τόν ἀδελφό του νά κάθεται μέ τήν οἰκογένειά του γύρω ἀπό ἕνα πλούσιο τραπέζι καί νά ἀπολαμβάνουν νόστιμα καί ἀκριβά φαγητά.

Ἡ καρδιά τοῦ Χούγκμπου σκίρτησε ἀπό χαρά πού ξανάβλεπε τόν ἀδελφό του μετά ἀπό τόσα χρόνια. Δειλά–δειλά πλησίασε καί τοῦ εἶπε:

–Ἀδελφέ μου, τά παιδιά μου πεινᾶνε. Σέ παρακαλῶ πολύ δῶσε μου λίγο ρύζι νά τούς πάω γιά νά μήν πεθάνουν ἀπό τήν πείνα.

Ἐκείνη τή στιγμή, ἡ γυναίκα τοῦ Νόλμπου σερβίριζε φρεσκοψημένο ρύζι στά παιδιά τους. Καθώς ἄκουσε τόν Χούγκμπου νά ζητάει ρύζι ἀπ᾽ τόν ἄντρα της, σήκωσε τήν κουτάλα θυμωμένη καί τόν χτύπησε στό μάγουλο μέ δύναμη.

–Νά, ἀγαπητή μου νύφη, ἄν σέ εὐχαριστεῖ, χτύπα με καί στό ἄλλο μάγουλο, εἶπε Χούγκμπου.

–Τί; ρώτησε νευριασμένη ἐκείνη. Καί ἄρχισε νά τόν χτυπάει μέ μεγαλύτερη λύσσα σέ ὅλο του τό σῶμα.

Ὁ καημένος ὁ Χούγκμπου, ἀφοῦ ἔφαγε τῆς χρονιᾶς του, ἐπέστρεψε στήν οἰκογένειά του μέ ἄδεια τά χέρια.

Ὁ βαρύς κορεατικός χειμώνας εἶχε πιά περάσει γιά τά καλά καί ἡ ἄνοιξη ἔκανε μεγαλόπρεπα τήν ἐμφάνισή της. Ἕνα ζευγάρι χελιδόνια εἶχαν φτιάξει τή φωλιά τους κοντά στό σπίτι τοῦ φτωχοῦ Χούγκμπου. Καί νά, σέ λίγες μόλις μέρες νέα μικρά χελιδονάκια πρόβαλαν τό κεφαλάκι τους ἀπό τήν ἄκρη τῆς φωλιᾶς...

Μιά μέρα ὁ Χούγκμπου ἄκουσε νά γίνεται μεγάλη φασαρία στή φωλιά τῶν χελιδονιῶν. Ἔτρεξε νά δεῖ τί συμβαίνει, καί ἔκπληκτος εἶδε ἕνα τεράστιο φίδι ἕτοιμο νά καταβροχθήσει τά νεογέννητα χελιδονάκια.

Γιά μιά στιγμή τά ἔχασε. Δέν ἤξερε πῶς νά ἀντιδράσει. Κοιτάζει γύρω του καί βλέπει μιά βέργα. Μονομιᾶς τήν ἁρπάζει καί ἀρχίζει νά χτυπάει τό φίδι ὅλο καί πιό δυνατά. Ἐκεῖνο, φοβισμένο σύρθηκε στά χόρτα καί ἐξαφανίστηκε μέσα στά χωράφια.

Χαρούμενος ὁ Χούγκμπου πού γλύτωσε τά χελιδονάκια ἀπό τό ἀδηφάγο στόμα τοῦ φιδιοῦ, ξεκίνησε γιά τό σπίτι του. Ὅμως, ξαφνικά, εἶδε πώς ἕνα νεογέννητο χελιδονάκι, στήν προσπάθειά του νά γλυτώσει ἀπ᾽ τό φίδι, εἶχε πέσει ἀπό τή φωλιά κάτω στό χῶμα καί εἶχε σπάσει τό ἕνα ποδαράκι του. Μόλις τό εἶδε ὁ Χούγκμπου, τοῦ εἶπε:

– Μή στενοχωριέσαι, φιλαράκο. Ἐγώ θά σοῦ φροντίσω τό πόδι καί θά δεῖς, θά γίνει γρήγορα καλά.

Ἔκοψε μιά στενή λωρίδα ὕφασμα ἀπ᾽ τό κουρελιασμένο πουκάμισό του κι ἔδεσε τό σπασμένο πόδι τοῦ χελιδονιοῦ.

Οἱ μῆνες πέρασαν καί ἦρθε τό φθινόπωρο. Τά χελιδόνια ἑτοιμάστηκαν γιά τό μεγάλο ταξίδι τους πρός τό νότο. Τό μικρό χελιδονάκι πού στό μεταξύ εἶχε θεραπευτεῖ τό ποδαράκι του καί εἶχε ἀρκετά μεγαλώσει, εἶπε στόν Χούγκμπου:

–Καλέ μου φίλε, σ᾽ εὐχαριστῶ πολύ γιά τή βοήθειά σου. Σοῦ ὑπόσχομαι πώς κάποια μέρα θά σοῦ ἀνταποδώσω τό καλό πού μοῦ ἔκανες.

****

Τόν ἑπόμενο χρόνο, μετά τό κρύο καί τά χιόνια τοῦ χειμώνα, ἔφτασε καί πάλι ἡ ἄνοιξη, πού στήν Κορέα εἶναι ἡ ὡραιότερη ἐποχή τοῦ χρόνου. Τά γνωστά μας χελιδόνια ἐπέστρεψαν καί πάλι στό βορρά κρατώντας τό καθένα καί ἀπό ἕνα σπόρο νεροκολοκυθιᾶς στό ράμφος τους. Καθώς

πετοῦσαν πάνω ἀπ᾽ τήν καλύβα τοῦ Χούγκμπου οἱ σπόροι ἔπεσαν στό μικρό του κῆπο. Δέν πέρασε πολύς καιρός, καί, πώ, πώ! Ὁ κῆπος εἶχε γεμίσει μέ νεροκολοκυθιές!

–Ἄς κόψουμε ἕνα νεροκολόκυθο γιά νά μαγειρέψουμε λίγο νόστιμο φαγητό, εἶπε ἡ γυναίκα τοῦ Χούγκμπου. Ὅταν, ὅμως, ἄνοιξαν τό πρῶτο νεροκολόκυθο, δέν πίστευαν στά μάτια τους! Χίλιοι δυό θησαυροί κρύβονταν μέσα στά σπλάχνα του: ρύζι, χρυσαφικά, μετάξι καί λογιῶν λογιῶν καλούδια. Ἄνοιξαν καί ἕνα δεύτερο, καί ἕνα τρίτο· ὅλα μά ὅλα ἔκρυβαν μέσα τους πολύτιμους θησαυρούς. Ἔτσι, ἡ οἰκογένεια τοῦ Χούγκμπου ἀπόκτησε πολλά ἀγαθά, ἀλλά δέν τά κράτησαν γιά τόν ἑαυτό τους· τά μοιράστηκαν μέ τούς φτωχούς γειτόνους τους.

Στό μεταξύ, ὁ ἄπληστος ἀδελφός του, ὁ Νόλμπου, ὅταν πληροφορήθηκε τό γεγονός, πῆγε νά συναντήσει τόν Χούγκμπου στό σπίτι του. Ὁ Χούγκμπου χωρίς κανένα δισταγμό ἐξιστόρησε στόν ἀδελφό του τί ἀκριβῶς εἶχε συμβεῖ. Ἐκεῖνος, χολωμένος, χαιρέτησε τόν Χούγκμπου καί τήν οἰκογένειά του καί ἔφυγε σκεφτικός. Μόλις ἔφτασε στό σπίτι του, εἶπε στή γυναίκα του:

–Τρέξε ἀμέσως νά πιάσεις ἕνα χελιδόνι.

Ἐκείνη γύρισε σέ λίγο μ᾽ ἕνα μικρό χελιδονάκι στά χέρια της. Μόλις τό εἶδε ὁ Νόλμπου, τό ἁρπάζει, τοῦ σπάει τό ἕνα πόδι καί τό τυλίγει πρόχειρα μέ ἕνα βρώμικο κουρέλι. Μετά τό ἄφησε νά πετάξει λέγοντάς του:

–Κοίταξε, φρόντισε νά μοῦ φέρεις πολλούς σπόρους νεροκολοκυθιᾶς ὅταν περάσεις καί πάλι ἀπό τά μέρη μας.

Τόν ἑπόμενο χρόνο τό χελιδόνι ἔφερε πολλούς σπόρους καί ὁ Νόλμπου τούς φύτεψε γρήγορα–γρήγορα στό χωράφι του. Μετά ἀπό λίγο καιρό τά νεροκολόκυθα ξεπρόβαλαν μέσα ἀπό τά μεγάλα τους φύλλα. Ὁ Νόλμπου μέ τή γυναίκα καί τά παιδιά του ἄρχισαν νά τά ἀνοίγουν ἕνα–ἕνα. Ἀλλά, τί ἀπογοήτευση τούς περίμενε! Τά νεροκολόκυθα, ἀντί γιά λαχταριστούς θησαυρούς, περιεῖχαν φίδια, φρικιά, δαιμόνια καί ἄλλα κακά στοιχεῖα! Ὅλα μαζί ἄρχισαν νά χτυποῦν ἀλύπητα τόν Νόλμπου καί τή γυναίκα του.

–Ὤχ, θά πεθάνουμε. Φτάνει πιά. Μή μᾶς χτυπᾶτε ἄλλο, φώναζαν.

Τά στοιχειά φύγανε παίρνοντας μαζί τους ὅλα τά ὑπάρχοντά τους, κι ἔτσι ὁ ἄπληστος Νόλμπου κατάντησε ἕνας φτωχός ζητιάνος.

Ὅταν ὁ Χούγκμπου πληροφορήθηκε τήν περιπέτεια τοῦ ἀδελφοῦ του, ἔτρεξε ἀμέσως νά τόν βρεῖ.

–Ἀδελφέ μου, τοῦ εἶπε. Ἔλα νά ζήσουμε ἀγαπημένοι καί συμφιλιωμένοι. Μή τό ξεχνᾶς. Εἴμαστε ἀδέλφια!

Ἡ γεμάτη ἀγάπη καί τρυφερότητα συμπεριφορά τοῦ Χούγκμπου πρός τόν ἀδελφό του, πού τόσο πολύ τόν εἶχε ἀδικήσει, ἔκανε τή σκληρή καρδιά τοῦ Νόλμπου νά μαλακώσει καί νά μετανοιώσει γιά τή συμπεριφορά του. Ἀπό τότε καθημερινά ἀγωνιζόταν νά εἶναι καλός μέ τούς συνανθρώπους του κι ἔζησε χαρούμενα καί εἰρηνικά τά ὑπόλοιπα χρόνια τῆς ζωῆς του.

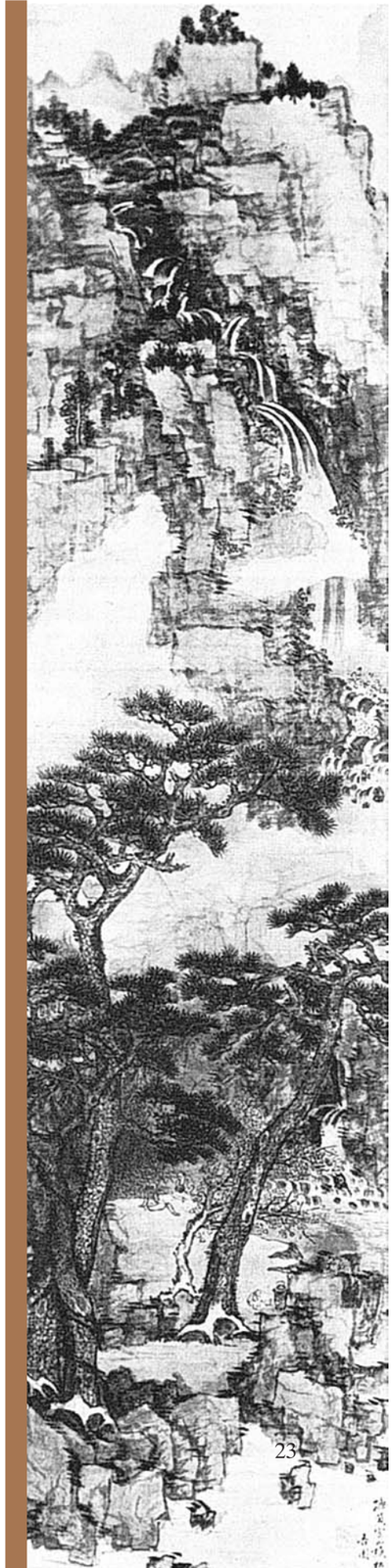

Οἰκονομική συμβολή τοῦ Γραφείου Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας κατά τό α΄ ἑξάμηνο τοῦ ἔτους 2006

Ἀπό τό Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς ἐστάλησαν, κατά τό ἑξάμηνο Ἰανουαρίου - Ἰουνίου 2006, στίς ἱεραποστολικές χῶρες, τά κάτωθι:

Κένυα:

• Μισθοί 143 ἰθαγενῶν κληρικῶν	115.830
• Συντάξεις 18 χηρῶν κληρικῶν	14.580
• Ἐπιχορήγηση τοῦ ΥΠΕΠΘ γιά τήν Πατριαρχική Σχολή «Ἀρχ. Μακάριος»	9.000
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	52.800
• Ἐπίδομα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	1.800
• Ἀποστολή λειτουργικῶν βιβλίων	983
• Εἰσιτήρια ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένων	717
	195.710 €

Μπουκόμπα:

• Μισθοί 28 ἰθαγενῶν κληρικῶν	22.680
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	9.300
• Ἐπίδομα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	1.800
• Ἀποστολή λειτουργικῶν βιβλίων	995
	34.775 €

Ντάρ Ἔς Σαλαάμ:

• Μισθοί 8 ἰθαγενῶν κληρικῶν	4.320
• Ἀποστολή λειτουργικῶν βιβλίων	103
	4.423 €

Οὐγκάντα:

• Μισθοί 42 ἰθαγενῶν κληρικῶν	34.020
• Συντάξεις 8 χηρῶν κληρικῶν	6.480
• Ἀποστολή λειτουργικῶν βιβλίων	504
	41.004 €

Κογκό:

• Μισθοί 71 ἰθαγενῶν κληρικῶν	57.510
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	2.425
• Ἐπιδόματα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένων	7.200
	67.135 €

Μπραζαβίλ:

• Μισθοί 6 ἰθαγενῶν κληρικῶν	**4.860 €**

Καμερούν:

• Μισθοί 15 ἰθαγενῶν κληρικῶν	12.150
• Συντάξεις 4 χηρῶν κληρικῶν	3.240
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	850
	16.240 €

Τσάντ:

• Μισθοί 2 ἰθαγενῶν κληρικῶν	**1.620 €**

Γκάνα:

• Μισθοί 23 ἰθαγενῶν κληρικῶν	18.630
• Συντάξεις 4 χηρῶν κληρικῶν	2.970
	21.600 €

Ἀκτή Ἐλεφαντοστοῦ:

• Μισθός 1 ἰθαγενοῦς κληρικοῦ	**810 €**

Νιγηρία:

• Μισθοί 19 ἰθαγενῶν κληρικῶν	15.750
• Σύνταξη 1 χήρας κληρικοῦ	810
• Γιά ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	2.300
	18.860 €

Μπενίν:

• Μισθοί 5 ἰθαγενῶν κληρικῶν	4.590
• Σύνταξη 2 χηρῶν κληρικῶν	1.350
	5.940 €

Μαδαγασκάρη:

• Μισθοί 13 ἰθαγενῶν κληρικῶν	10.620
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	800
• Ἐπίδομα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	1.200
	12.620 €

Ζιμπάμπουε:

• Μισθοί 2 ἰθαγενῶν κληρικῶν	**2.430€**

Ζάμπια:

• Μισθός 1 ἰθαγενοῦς κληρικοῦ	**810€**

Κορέα:

• Μισθοί 7 ἰθαγενῶν κληρικῶν	3.780
• Ἐπιδόματα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένων	2.400
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	450
• Ἀγορά λειτουργικῶν βιβλίων	68
	6.698 €

Ἰνδία:

• Μισθοί 9 ἰθαγενῶν κληρικῶν	7.290
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	400
	7.690 €

Ἰνδονησία:

• Μισθοί 8 ἰθαγενῶν κληρικῶν	**6.480 €**

Φιλιππίνες:

• Μισθοί 7 ἰθαγενῶν κληρικῶν	**5.670 €**

Χόνγκ Κόνγκ:

• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	**600 €**

Ταϊβάν:

• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	**310 €**

Ὀρθόδοξα παιδιά τῆς φυλῆς Μασάι ὑποδέχονται τόν Σεβ. Μητροπολίτη Κένυας στήν περιοχή τους.

Ἐρώτηση:

Τά διάφορα εἰδωλολατρικά ἔθιμα δίνουν χαρά καί εὐθυμία στόν ἄνθρωπο;

Ἀπάντηση:

Στό τελευταῖο νομοκανονικό σημείωμα («Πάντα τά Ἔθνη», τεῦχ. 98, Ἀπρ. - Ἰούν. 2006) καταλήγαμε, ὅτι «οἱ πράξεις καί τά ἔθιμα πού εἶναι αὐτά καθ᾽ ἑαυτά ἁμαρτωλά, γιατί ἀντιτίθενται στίς αὐθεντικές ἐντολές τῆς Ἐκκλησίας, δέν μποροῦν νά ἐξαγιασθοῦν ἤ νά ἐξαγιάσουν. Καί τοῦτο, γιατί δέν παρέχουν τό ὀρθό, τήν ἀλήθεια, ἡ ὁποία προσφέρει τήν ἐλευθερία, τή χαρά, τόν ἁγιασμό καί τή σωτηρία, στόχοι τούς ὁποίους ἐσφαλμένως νομίζουν πολλοί ὅτι ἐπιτυγχάνονται μέ τά ἐν λόγῳ ἔθιμα».

Σύμφωνα, λοιπόν, μέ αὐτή τή γενική θέση, φαίνεται ὅτι πράγματι τά διάφορα (εἰδωλολατρικά) ἔθιμα δέν προσφέρουν τή χαρά, τήν ὁποία ἐπιζητεῖ καί ἐπιδιώκει ὁ ἄνθρωπος. Ἴσως ὅμως εἶναι ἀνάγκη νά ἀναλύσουμε, νά διευκρινίσουμε ἤ καί νά κατοχυρώσουμε τή θέση αὐτή περισσότερο. Καί βεβαίως ἐξ ἀρχῆς νά τονίσουμε ὅτι ὁ λόγος εἶναι γιά τήν πραγματική, γιά τήν ἀληθινή χαρά.

Καί μιά καί μιλήσαμε γιά τήν ἀληθινή χαρά, πρέπει νά σημειώσουμε ὅτι ἡ ἀληθινή χαρά εἶναι κατά λογική συνέπεια συνδεδεμένη μέ τήν ἀλήθεια. Ἀλλ᾽ ἐκτός ἀπό αὐτήν τήν κατά λογική ἀκολουθία σύνδεση - ἡ ὁποία μπορεῖ καί νά εἶναι ἐσφαλμένη ἢ νά ἀμφισβητεῖται - ἴσως θά πρέπει νά προχωρήσουμε σέ μία πιό αὐθεντική κατοχύρωση τῆς ἐν λόγῳ σχέσεως ἀληθείας καί χαρᾶς.

Γιά μία τέτοια κατοχύρωση καταφεύγουμε στήν αὐθεντία τῆς Ἁγ. Γραφῆς. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος λέγει: «Ἃ αἱ Γραφαί φθέγγονται, ταῦτα ὁ Δεσπότης (Χριστός) ἐφθέγξατο· ὥστε κἂν νεκρός ἀναστῇ, κἂν ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ καταβῇ, πάντων ἔστωσαν αἱ Γραφαί ἀξιοπιστότεραι» (Λόγος εἰς τόν πλούσιον καί τόν Λάζαρον Patrologia Greaca, 48, 1010).

Ἡ Ἁγία Γραφή, ὁ Ἰ. Χριστός, ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, διακηρύττει: «Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρά ἡ ἐμή ἐν ὑμῖν ᾖ καί ἡ χαρά ὑμῶν πληρωθῇ» (Ἰω. 15, 11). Καί «ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, ἵνα ἔχωσιν τήν χαράν τήν ἐμήν πεπληρωμένην ἐν ἑαυτοῖς» (Ἰω. 17,13). Εἶναι προφανής, λοιπόν ἡ σχέση ἀλήθειας καί χαρᾶς, καί μάλιστα τῆς πλήρους καί ὁλοκληρωμένης, τῆς θεϊκῆς χαρᾶς.

Ὁ Ἀπ. Παῦλος σέ μία του ἐπιστολή γράφει τό ἑξῆς ἐκπληκτικό καί περιεκτικό: «Ἡ ἀγάπη... συγχαίρει τῇ ἀληθείᾳ» (Α΄ Κορ. 13, 6). Δέν λέγει ἁπλῶς «ἡ ἀγάπη χαίρει τῇ ἀληθείᾳ», ἀλλά συγχαίρει μαζί μέ αὐτήν. Ἑπομένως, ἡ ἀλήθεια ἤδη χαίρει. Βεβαίως δέν χαίρει ἡ ἀλήθεια ὡς μία ἀπρόσωπη ἔννοια, ἀλλά χαίρει τό πρόσωπο ἐκεῖνο πού ἔχει τήν ἀλήθεια.

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός σημειώνει σχετικά καί πολύ χαρακτηριστικά: «Τίνι γάρ ἑορτή καί πανήγυρις... καί ἀγαλλίασις;... Ἡμῖν εὐφροσύνη καί χαρά πᾶσα ἑόρτιος. Ἡμῖν ὁ Χριστός τάς ἑορτάς ἐκτετέλεκεν· οὐ γάρ ἔστι χαίρειν τοῖς ἀσεβέσι (Ἠσ. 48,22 καί 57,21)» (Λόγος εἰς τήν Μεταμόρφωσιν, PG 96,545. Πρβλ. καί δ΄ καν. Πέτρου Ἀλεξανδρείας). Ἡ χαρά, λοιπόν, εἶναι συνδεδεμένη μέ τήν ἀλήθεια, εἶναι ἀπόρροια τῆς ἀλήθειας, τῆς ὀρθῆς πίστεως. Καί γι᾽ αὐτό ὁ Δαμασκηνός λέγει ὅτι δέν ὑπάρχει δυνατότητα νά χαίρουν, ἐννοεῖται ἀληθινά, οἱ ἀσεβεῖς.

Ἀκόμη γι᾽ αὐτό πολύ πρό τοῦ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ ὁ Εὐαγγελιστής καί Ἀπόστολος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος ἔγραφε γιά τούς αἱρετικούς: «Εἴ τις ἔρχεται πρός ὑμᾶς καί ταύτην τήν διδαχήν (τοῦ Χριστοῦ) οὐ φέρει... χαίρειν αὐτῷ μή λέγετε» (Β΄ Ἰω. 10). Δέν προτρέπει τούς χριστιανούς νά μή λένε στούς αἱρετικούς «καλή μέρα» ἤ «καλή νύχτα», ἀλλά τούς ὑποδεικνύει νά μή τούς λένε νά χαίρουν. Γιατί ἄν τούς λένε νά χαίρουν, ἐνῶ βρίσκονται στήν πλάνη, εἶναι σάν νά τούς περιπαίζουν ἤ κοροϊδεύουν ἐν γνώσει τοῦ ἀπραγματοποίητου. Ἐκτός αὐτοῦ θά ἦταν καί μία ἔμμεση συμμετοχή «τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς» (Β΄ Ἰω. 11). Πράγματα ἀπαράδεκτα γιά τούς Χριστιανούς. Αὐτό τό νόημα ἔχουν καί οἱ λζ΄, λη΄ καί λθ΄ κανόνες τῆς Λαοδικείας, ὅταν ἀπαγορεύουν στά μέλη τῆς Ἐκκλησίας νά συνεορτάζουν μέ ἀλλοθρήσκους, ἑτεροδόξους - αἱρετικούς καί ἐθνικούς ἤ εἰδωλολάτρες.

Μετά ἀπό ὅλα αὐτά συμπεραίνουμε, ὅτι οἱ διάφορες συνήθειες καί τά διάφορα εἰδωλολατρικά ἔθιμα δέν παρέχουν τήν πραγματική, τήν ἀληθινή, τήν ὁλοκληρωμένη χαρά, ἀφοῦ δέν πηγάζει καί δέν θεμελιώνεται στήν ἀλήθεια. Ἀσφαλῶς, πολύ περισσότερο αὐτό ἰσχύει γιά τήν περίπτωση πού αὐτά τά ἔθιμα ἔρχονται σέ ἀντίθεση μέ τήν ἀλήθεια καί τίς αἰώνιες ἀξίες. Βεβαίως στήν περίπτωση πού δέν ἔρχονται σέ ἀντίθεση μέ αὐτές ἴσως προσφέρουν μία προσωρινή ἤ ἐφήμερη χαρά καί εὐθυμία.

Παν. Ἰ. Μπούμης

«τῶν δέ μαθητῶν καθώς ηὐπορεῖτό τις ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς... ἀδελφοῖς»

(Πράξ. ια΄ 29)

Ἀπό 1-4-2006 ἕως 30-6-2006 προσεφέρθηκαν στό Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τά παρακάτω χρηματικά ποσά γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἀπό τούς:

Ἀγγελόπουλο Π. 30 • Ἀηδόνη Ἀ. 200 • Ἀθανασιάδη Ν. 50 • Ἀθανασίου Ἀ. 150 • Ἀθανασόπουλο Κ. 15 • Ἀλεβιζόπουλο Δ. 50 • Ἀλεξανδράτο Γ. 100 • Ἀλέξανδρόπουλο Δ. 400 • Ἀλικάκο Γ. 114,64 • Ἀλιμπέρτη Ὀ. 200 • Ἀλιφραγκῆ Χ. 70 • Ἀμανατίδη Δ. 10 • Ἀμερικάνου Μ. 50 • Ἀναγνωστοπούλου Ἐ. 300 • Ἀναγνωστοπούλου Ν. Μ. 200 • Ἀναστασάκη Α. 50 • Ἀναστασάκη Κ. 50 • Ἀναστασιάδη Π. 250 • Ἀνδρεάδη Δ. 60 • Ἀνδρίτσου Μ. 150 • Ἀντέλη Δ. 20 • Ἀντωνακόπουλο Ἰ. 50 • Ἀντωνιάδου Ἀ. 100 • Ἀντωνιάδου Σ. 6 • Ἀντωνιάδου Χ. 100 • Ἀντωνίου Ἰ. 60 • Ἀντωνίου Π. 20 • Ἀντώνογλου Μ. 20 • Ἀντωνόπουλο Σ. 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2213) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1184) 265 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1190) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2224) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2229) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1628) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2238) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2243) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1299) 180 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1300) 150 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2664) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2748) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2881) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2883) 150 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2572) 150 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2886) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2887) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2585) 700 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 3002) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2920) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2914) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2018) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2110) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1777) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2143) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2934) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2939) 1500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2941) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2943) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2944) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2947) 50 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 3044) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2167) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2199) 105 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 3154) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2893) 350 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2935, 2202) 420 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2061) 50 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 3184) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2205) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2206) 85 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3164) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2505) 500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1971) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1899) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2256, 1991) 110 • Ἀνώνυμο (Δ.Ε.Π. 0350) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2571) 1500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2483) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2309) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2495) 71,40 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1549) 150 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1684) 45 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2950) 15.000 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1617) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1517) 150 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1898) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1746) 35 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2222) 500 • Ἀνώνυμο (Δ.Ε.Π. 0355) 20 • Ἀνώνυμο (Δ.Ε.Π. 0364) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1200) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2919) 150 • Ἀνώνυμο (Δ.Ε.Π. 0365) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1685) 45 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1340) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1193) 5.450 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2141) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2922, 2923) 5.000 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1938) 30 • Ἀνώνυμο (Δ.Ε.Π. 0354) 100 • Ἀποστολάκη Ἐ. 20 • Ἀποστολάκου Μ. 150 • Ἀποστολίδου Ἀ. 90 • Ἀποστόλου Γ. 50 • Ἀποστόλου Δ. 190 • Ἀρβανιτάκη Ἀ. 50 • Ἀρβανιτίδου Ἀ. 75 • Ἀργυράκη Χ. 60 • Ἀργυριάδου Β. 60 • Ἀργυροπούλου Μ. 20 • Ἀριστοτέλους Ἀ. 50,10 • Ἀσημακοπούλου 100 • Ἀσπιώτη Γ. 65 • Αὐγερινό Μ. 100 • Βαγενᾶ Χ. 15 • Βαμβακά Β. 15 • Βαριάμη Ἐ. 20 • Βασιλειάδη Β. 30 • Βασιλειάδη Κ. 50 • Βασιλειάδη Π. 10 • Βασιλειάδου Ἀ. 30 • Βασιλοπούλου Π. 50 • Βασιλοπούλου Σ. 90 • Βαταβάλη Ἀ. 20 • Βαχαδούρη Π. 150 • Βαχλᾶ Θ. 30 • Βελισσάρη Μ. 500 • Βέττα Γ. 30 • Βιταλιώτη Ἰ. 70 • Βλαγκούλη Ν. 150 • Βλαστάκη Ἐ. 200 • Βλάχο Δ. 50 • Βογιατζιδάκη Μ. 50 • Βολονάκη Ἐ. 30 • Βολονάκη Μ. 10 • Βουλάγκα Φ. 20 • Βουσουρᾶ Ἐ. 20 • Βρούβα Ἀ. 100 • Γαβριήλ Ἀ. 100 • Γαλανίτσα Μ. 100 • Γαλανοπούλου Ἀ. 10 • Γαλτσιώτη Κ. 20 • Γάτσια Ἐ. 5 • Γεννατᾶ Μ. 50 • Γερεμτζέ Ζ. 50 • Γερογιώργη Ἀ. 50 • Γεωργίου 20 • Γεωργοπούλου Π. 100 • Γιαννακοπούλου Ἐ. 50 • Γιαννέλου Ἠ. 30 • Γιαρμενίτη Μ. 100 • Γιώτη Κ. 15 • Γκανασούλη Τ. 85 • Γκαραβέλα Χ. 50 • Γκοντόπουλο Δ. 200 • Γκούτη Π. 100 • Γούλα Δ. 100 • Γούλα Β. 10 • Γουλιέλμο Γ. 100 • Γούναρη Ἀ. 50 • Γραβάνη Σ. 50 • Γραμματικοῦ - Πουλῆ Ἐ. 30 • Γραμμένο Κ. 30 • Γρυδάκη Σ. 20 • Γυαλιστρᾶ Δ. 200 • Δαβουδάνη Θ. 200 • Δακτυλίδη 73 • Δαμίγου Ἐ. 20 • Δανελάτο Γ. 10 • Δέδε Ν. 50 • Δημ. Σχ. 5ο καί 8ο Ν. Σμύρνης 70 • Δημακάκο Ἐ. 50 • Δημακάκου Ἐ. 50 • Δημητρακούδη Μ. 200 • Δημητρέλου Ἐ. 200 • Δημητριάδη Κ. 30 • Διακαναστάση Ἀ. 50 • Διακόπουλο Γ. 50 • Διαμαντίδου Β. 30 • Διαμαντίκου Κ. 100 • Διγενῆ Κ. 20 • Διγενῆ Χ. 5 • Δόβρη Χ. 50 • Δούβρη Α. 20 • Δουκάκη Μ. 10 • Δρακουλάκη Μ. 200 •

Δρίζη Ἰ. 30 • Ἐβερκιάδη Β. 50 • Ἐκδόσεις «ΨΥΧΟΓΙΟΣ» 100 • Ἐλευθερίου Β. 20 • Ἐλευθερίου Ε. 500 • Ἐπίσκοπο Χριστουπόλεως κ. Πέτρο 500 • Εὐαγγελάτου Β. 60 • Εὐθυμιάδου Σ. 10 • Εὐθυμιάδου Στ. 100 • Εὐθυμίου Ἐ. 10 • Εὐθυμίου Ν. 10 • Εὐθυμίου Ὀ. 100 • Ζαγανιάρη Ν. 50 • Ζαλακώστα Β. 200 • Ζάννου Ν. 20 • Ζάρου Μ. 55 • Ζαφειρόπουλο Ν. 200 • Ζαχαράκη Μ. 150 • Ζαχαριάδη Ἠ. 20 • Ζαχαριάδου Θ. 100 • Ζερκελίδου Ἐ. 50 • Ζησόπουλο Π. 20 • Ζιώγκου Ἀ. 20 • Ζυγουρᾶ Ἀ. 30 • Ζωγιά Ἐ. 100 • Ζωγράφου Ἀ. 10 • Ἠλιάκη Ἰ. 30 • Ἠλιού Ἐ. 20 • Ἡσυχ. «Ἅγ. Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς» 25 • Ἡσυχ. «Οἱ Ἅγιοι Θεόδωροι» 45 • Θεοδοσιάδη Ἐ. 55 • Θεοδωράκου Γ. 110 • Θεοδωράκη Β. 20 • Θεοδωράκη Μ. 30 • Θεοδωράκη Φ. 51 • Θεοδωρακοπούλου Ἐ. 20 • Θεοδώρου Ἐ. 50 • Θεωνᾶ Μ. 50 • Ἰακωβίδη Β. 100 • Ἰακώβου Κ. 20 • Ἰωαννίδη Ἐ. 25 • Ἰωαννίδου Ἀ. 30 • Ἰωαννίδου Σ. 20 • Ἰωνᾶ Β. 20 • Καββαδᾶ Ἐ. 50 • Κακαρατζᾶ Ἀ. 20 • Καλαντζοπούλου Φ. 200 • Καλδῆ Ε. 50 • Καλλικούρδη Φ. 20 • Καλλιντέρη Ἀ. 20 • Καλογερᾶ Σ. 30 • Καλογεροπούλου Τ. 10 • Καλογραιάκη Κ. 1200 • Καλούδη Π. 150 • Καλπάκη Ἐ. 30 • Καμπεράκη Ζ. 200 • Καμπουρόπουλο Ἀ. 30 • Καμτσῆ Μ. 50 • Κανδυλιώτη Κ. 10 • Κανέλη Π. 500 • Κανελλόπουλο Ἀ. 20 • Κανταρᾶ Ἰ. 10 • Κάντζο Κ. 20 • Καπέλου Τ. 40 • Καραβᾶ - Ρέτσου Μ. 50 • Καραβάνη Ἐ. 60 • Καραγιάννη Γ. 20 • Καραλῆ Ἀ. 5 • Καραμέτσου Μ. 10 • Καραμπατῆ Ἀ. 10 • Καρανικόλα Π. 40 • Καρασακαλίδη Μ. 50 • Καρατάσιου Ἀ. 300 • Καραφωτίου Ἐ. 20 • Καρβουντζῆ Ἀ. 50 • Καργάδο Π. 50 • Καρκάνη Φ. 20 • Καρολεμέα Γ. 30 • Κάσση Ὀ. 100 • Καστανιώτη Β. 50 • Καταγᾶ Μ. 50 • Καταχιώτου Μ. 50 • Κατερέλου Ἐ. 10 • Κατηφόρη Ν. 10 • Κατηφόρη Χ. 50 • Κατηχ. Σχ. Ἀγ. Θεράποντα 70 • Κατηχ. Σχ. 145 • Κατουφᾶ Π. 50 • Κατσακούλη Σ. 50 • Κατσούνη Ὀ. 10 • Καφάτο Ἀ. 100 • Κελαθανάση Ἀ. 38 • Κεραμιδάρη Π. 20 • Κεράνη Ἀ. 300 • Κετσιμπάση Μ. 60 • Κετσίμπαση Σ. 30 • Κηπουρό Χ. 50 • Κιοσσέ Ἐ. 50 • Κλώνη Ἀ. 20 • Κοκκινιά Χ. 70 • Κολοτοῦρο Χ. 50 • Κομαρίμα Ἰ. 100 • Κομποδιέτα Ἐ. 10 • Κοντάκο Μ. 200 • Κοντέ Γ. 20 • Κοντέλλη Π. 300 • Κοντομέρκου Τ. 20 • Κοντοσοπούλου Μ. 200 • Κόντου Μ. 500 • Konstantoulakis M. 15,50 • Κοπιτοπούλου Ἐ. 15 • Κοράκη Ἀ. 40 • Κόρδη Β. 50 • Κορνούτου Ἀ. 50 • Κοτσαρίνη Κ. 20 • Κοτσαύτη Θ. 10 • Κουγιούνη Ἀ. 15 • Κουλοπούλου Ἐ. 100 • Κουμαριανό Μ. 10 • Κουμεντάκη Ἰ. 10 • Κουμπρίδου Ἀ. 10 • Κουντάκη Ἀ. 18 • Κουπαράνη Σ. 100 • Κουρειλίδου Ἐ. 20 • Κουρταλίδη Ἀ. 15 • Κούστα Ἀ. 300 • Κουτουρίνη Μ. 20 • Κουτρούλη Κ. 10 • Κουτρουμπᾶ Ἀ. 50 • Κουτσαυτάκη Μ. 20 • Κουτσίκα Κ. 10 • Κουτσίκο Κ. 30 • Κουτσογιάννη Δ. 10 • Κουτσουράκη Π. 50 • Κουφάκη Θ. 15 • Κράλλη Π. 10 • Κρασσακόπουλο Λ. 50 • Κρητικό Β. 100 • Κρητικό Γ. 250 • Κρίκο Β. 60 • Κροκίδη Ἰ. 100 • Κυπραῖο Π. 100 • Κυριαζοπούλου Σ. 150 • Κυριακόπουλο Β. 30 • Κωνσταντινίδη Γ. 57 • Κωσταρά Π. 10 • Κωσταρέλλου Π. 50 • Λαζαρίδη Ἰ. 20 • Λαζαρίνι Ἀ. 220 • Λαλουδάκη Σ. 700 • Λαμπρινίδου Μ. 50 • Λασπάκη Μ. 100 • Λέλη Ἰ. 150 • Λιάνα Ὀ. 200 • Λιβᾶ Ἐ. 100 • Λιβάνη Ζ. 10 • Λιβιεράτου Δ. 50 • Λινάρδο Δ. 50 • Λοβέρδου Β. 100 • Λοΐζου Ἐ. 60 • Λουκμακιόζη Θ. 30 • Λούκο Κ. 30 • Λουκοπούλου Π. 100 • Λουλούδη Ρ. 20 • Λυδία 100 • Μαγκιρίδη Γ. 50 • Μαζαράκη Ἰ. 20 • Μακρῆ Ἰ. 20 • Μακρῆ Κ. 100 • Μαμώλου Π. 10 • Μάνεση Ἰ. 50 • Μάνθου Ν. 50 • Μάντζιου Ἐ. 40 • Μανωλᾶ Λ. 40 • Μανώλη Σ. 10 • Μαραγκοῦ Ἰ. 35 • Μαργαρίτη Κ. 115 • Μαργαρίτη Σ. 120 • Μάρδα Κ. 120 • Μαρκαντώνη Ν. 15 • Μαρκοπούλου 20 • Μάρκου Μ. 168,20 • Μασουρᾶ Ἐ. 20 • Ματσιώτα Ἐ. 60 • Μαυρομμάτη Α. 30 • Μαυρομμάτη Ἰ. 10 • Μαυροπούλου Μ. 40 • Μέκρα Ἀ. 10 • Μελάγιου Μ. 250 • Μελιανό Π. 20 • Μελισσάρη Ἐ. 70 • Μέμμου Ἐ. 20 • Μέντη Μ. 20 • Μεραντζῆ Ἐ. 15 • Μεριστούδη Ἐ. 20 • Μεταλληνό Ἰ. 100 • Μηλίτση Γ. 30 • Μηλιώτη Κ. 30 • Μηλούλη Θ. 50 • Μητρόπουλο Γ. 1000 • Μιντζιρίκη Δ. 50 • Μίσσια Σ. 10 • Μιχαηλίδη Ἰ. καί Κ. 50 • Μιχαλάκη Ἀ. 50 • Μιχαλάκη Ἐ. 10 • Μιχαλόγλου Ἀ. 30 • Μίχου Ἀ. 50 • Μονή Ἁγ. Ἀναργύρων 30 • Μονή Ἁγ. Νικολάου 30 • Μονή Ἁγ. Πάντων 50 • Μονή Ἁγ. Παρασκευῆς 30 • Μονή Καρακάλου 20 • Μονή Κοιμ. Θεοτόκου Μάκρης 50 • Μονή Σίμωνος Πέτρας 20 • Μοσχογιαννάκη Κ. 50 • Μουζουρίδη Χ. 10 • Μουρελάτου Μ. 105 • Μουτζούρη Ἐ. 3 • Μουχταρόπουλο Ἀ. 20 • Μπακομῆτρο Π. 40 • Μπάλου Ἐ. 100 • Μπαμπῆ Π. 50 • Μπανάκα Ἐ. 25 • Μπαρλᾶ Μ. 400 • Μπαρλᾶ Μ. 100 • Μπασλῆ Ἀ. 25 • Μπεκούλη Ἀ. 20 • Μπελεχρῆ Ἀ. 200 • Μπέλλου Σ. 20 • Μπίκο Ν. 200 • Μπινιάρη Κ. 50 • Μπιρπανάγο Β. 66 • Μπόζο Ἰ. 50 • Μπόζο Σ. 50 • Μποζόπουλο Κ. 50 • Μπουζάνη Σ. 50 • Μπουρνέλ Β. 10 • Μπουρσινοῦ Β. 50 • Μπριόλα Ἀ. 30 • Μυλωνᾶ Ἀ. 15 • Μυλωνᾶ Σ. 20 • Μυλωνᾶ Ἐ. 50 • Μυλωνᾶ Μ. 300 • Μυλωνάκη Μ. 70 • Μώρη Θ. 100 • Νάννου Ἐ. 100 • Ναό Κοιμ. Θεοτόκου 70 • Νεβεσιώτη Β. 300 • Νικολάου Ἐ. 50 • Νικολετόπουλο Δ. 15 • Νονίκα Ἀ. 20 • Νούση Σ. 50 • Ντομπαλῆ Ἐ. 10 • Ντεντάμη Γ. 15 • Ντούνη Ἀ. 600 • Ξανθοπούλου Ἀ. 20 • Ξιναρίδου Μ. 50,10 • Ξυφανρῆ Ἀ. 10 • Ο.Χ.Ε.Κ. Βύρωνος 100 • Οἰκονόμου Ἐ. 100 • Οἰκονόμου Μ. 60 • Οἰκοτροφεῖο Θηλέων «Ἁγ. Φιλοθέη» 15 • Ὀρφανάκη Ἐ. 50 • Ὀρφανόπουλο Γ. 200 • Παδουβᾶ Ν. 300 • Παλαμίδα Λ. 100 • Παλαμιώτου Β. 10 • Πάλλα Μ. 100 • Παναγιώτου Ἀ. 25 • Παναγιωτουνάκο Σ. 300 • Παναγοπούλου Ἐ. 30 • Πανούση Ἀ. 25 • Πανούση Ἀν. 20 • Πανουσίου Φ. 10 • Πανουτσοπούλου Κ. 40 • Πανουτσόπουλο Π. 50 • Πανταζόπουλο Π. 15 • Παντζόπουλο 30 • Παντογιοῦ Π. 180 • Πάντου Β. 30 • Παπαβασιλείου Ἀ. 30 • Παπαβασιλείου Ἀ. 65 • Παπαβασιλείου Χ. 5 • Παπαγατσιᾶ Ἐ. 5 • Παπαγεωργίου Ἀ. 30 • Παπαγεωργίου Γ. 50 • Παπαγεωργίου Γ. 100 • Παπαγεωργίου Ἰ. 20 • Παπαγεωργίου Σ. 50 • Παπαδάκη Κ. 100 • Παπαδημητρίου Ἀ. 300 •

Δασκάλες καί μαθητέ τοῦ νηπιαγωγείου, στήν εἴσοδο τοῦ νέου σχολειου, στή Ντομεάμπρα Γκάνας.

Παπαδημητρίου Χ. 10 • Παπαδιά Μ. 90 • Παπαδόπουλο Π. 50 • Παπαδοπούλου Ἀ. 20 • Παπαδοπούλου Χ. 50 • Παπαευθυμίου Π. 10 • Παπάζογλου Δ. 20 • Παπαθανασίου Β. 50 • Παπαϊωάννου Π. 30 • Παπακωνσταντίνου Ἀ. 10 • Παπαναγνώστου Ἐ. 15 • Παπανικολάου Ἐ. 10 • Παπαπαναγιώτου 40 • Παπαράπτη Ἠ. 10 • Παπαχρήστου Ἠ. 300 • Παπαχριστόπουλο Ἀ. 10 • Παππᾶ Π. 32 • Παρασκευᾶ Ν. 10 • Παρασκευόπουλο Κ. 20 • Παρασκευοπούλου Ἀ. 10 • Παράσχου Ρ. 20 • Πασχαλίδη Ἀ. 30 • Πατούνα Ἐ. 90 • Πατρικαλάκη Χ. 40 • Πατσαχάκη Σ. 20 • Παυλίδου Ἐ. 80 • Παχιό Ἰ. 25 • Παχιού Α. 25 • Περδικέα Χ. 20 • Περόπουλο Χ. 30 • Πέρρα Θ. 6 • Πεσλῆ Ἀ. 20 • Πεσλῆ - Τυμπᾶ Μ. 20 • Πετρόπουλο Π. 20 • Πιλάτη Δ. 20 • Πλαγιώτη Σ. 34,30 • Πλατανιώτη Γ. 40 • Πλατῆ Ἀ. 620 • Πλιάμη Ἐ. 30 • Πολίτη Ἰ. 20 • Πολλάτου Ἀ. 10 • Πολυχρονοπούλου Ἀ. 15 • Ποτέα Γ. 30 • Πούλια Μ. 50 • Προκοπίου Ζ. 40 • Πρυμικίδη Σ. 20 • Πυριόχο Λ. 50 • Ράγκο Σ. 200 • Ρανοῦτσο Χ. 100 • Ρίζου Ἀ. 10 • Ρίζου Μ. 20 • Ροζάκη Γ. 15 • Ρουμπάνη Χ. 200 • Ρουνάκη Ἀ. 60 • Ρούσου Ἠ. 80 • Ροῦσσο Β. 500 • Ρώρρη Ἀ. 50 • Σαββίδη Μ. 200 • Σαγιά Ν. 150 • Σαγκιώνη Ἀ. 15 • Σαγώνα Φ. 30 • Σακελλάρη Γ. 450 • Σακελλαρίδη Ἐ. 20 • Σακελλαρίου Ἐ. 50 • Σαμαρᾶ Ἐ. 10 • Σαμοΐλη Ἀ. 40 • Σαραντάκο Π. 100 • Σαραντόπουλο Δ. 10 • Σαρδέλη Ἀ. 70 • Σαρρῆ Χ. 80 • Σαρτζετάκη Ἐ. 100 • Σεφερίδου Π. 100 • Σιδηρόπουλο Ἀ. 50 • Σινανίδη Ἰ. 30 • Σιούτη Σ. 30 • Σισμανόγλου Λ. 20 • Σκαμπετζάκη Π. 20 • Σκαφίδα Ἀ. 20 • Σκλαβενίτου Ἀ. 40 • Σκλαβούνου Μ. 40 • Σκούμπα Δ. 30 • Σκούρα Γ. 1000 • Σμαραγδάκη Σ. 20 • Σόντη Ἀ. 100 • Σουπιανά Ἐ. 60 • Σπαγγουλίδου Ἠ. 10 • Σπανό Κ. 2000 • Σπανό Τ. 10 • Σπανοπούλου Ἐ. 10 • Σπυρογιαννάκη Ν. 50 • Στάθη Μ. 20 • Σταλάκη Ἀ. 15 • Σταματάκη Κ. 70 • Σταματάτου Ἀ. 15 • Σταματόπουλο Ἀ. 30 • Σταματόπουλο Ἀθ. 10 • Σταματοπούλου Μ. 25 • Σταματοπούλου - Ρούσσου Ἀ. 60 • Στάμου Δ. 10 • Στάμου Ἐ. 15 • Σταυριανοῦ Ἀ. 10 • Σταυρίδου Μ. 20 • Σταυρόπουλο Κ. 20 • Σταυροπούλου Ἀ. 90 • Σταύρου Κ. 50 • Στεργίου Π. 40 • Στέφα Γ. 70 • Στεφανάκου Κ. 10 • Στραβοδῆμο Δ. 20 • Συλ. «Ἅγ. Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός» 150 • Συμπουρᾶ Ἀ. 100 • Συρμαγιά Θ. 30 • Σύρμου Ἀ. 50 • Σύρρου Ἐ. 20 • Σφακιανάκη Ἐ. 10 • Σχολή Ἀπολυτρωτική «Ὑπ. Θεοτόκου» 1380 • Σωτηροπούλου Κ. 15 • Τάγκα Ἰ. 30 • Τζουανάκη Ἐ. 20 • Τιτοπούλου Δ. 300 • Τούση Ἀ. 30 • Τουτζόγλου Μ. 20 • Τότη Π. 10 • Τρίγκα Κ. 30 • Τσαβταρίδου Ἀ. 1000 • Τσαγκάρη Ἐ. 30 • Τσακίρη Ἐ. 50 • Τσαμαρδό Ἠ. 30 • Τσαμπαζῆ Ἐ. 20 • Τσαπάνου Ἀ. 20 • Τσατσανάκο Κ. 25 • Τσέκου Δ. 200 • Τσεκούρα Μ. 30 • Τσελιάγκου Μ. 30 • Τσερτίδου Σ. 20 • Τσιλιμάγκου Σ. 20 • Τσιοκάνου Φ. 30 • Τσόγκα Χ. 150 • Τσουκαλοχωρίτη Ἰ. 65 • Τσουροπλῆ Δ. 960 • Τσουρουκτζόγλου Μ. 30 • Τυριτίδου Ἀ. 20 • Φαμέλη Μ. 60 • Φάνο Χ. 20 • Φιλ. Σωμ. «Ἅγ. Χαράλαμπος» 2000 • Φιλιπποπούλου Γ. 100 • Φιλίππου Μ. 100 • Φίλο Ἠ. 20 • Φλώκου Δ. 40 • Φραγκιά Μ. 15 • Φράγκου Π. 60 • Φτούλη Ἐ. 20 • Φωτοπούλου Μ. 10 • Χαιντούτη Θ. 100 • Χαιράκη Σ. 125 • Χαλκιά Ἀ. 10 • Χαλκιαδάκη Κ. 1100 • Χαλουλάκου Δ. 20 • Χαμακιώτη Σ. 150 • Χαμηλοθώρη Κ. 50 • Χαμουρούδη Λ. 200 • Χανιώτου Ἐ. 20 • Χανουμίδη Ἀ. 15 • Χαραλάμπους Π. 30 • Χατζάκη Ἀ. 50 • Χατζῆ Ν. 25 • Χατζηγιάννη Χ. 10 • Χατζηδάκη Μ. 400 • Χατζηνικολάου Μ. 20 • Χατζηπαπᾶ Π. 100 • Χατζηπρίμου Θ. 35 • Χατζιάρα Β. 5 • Χατζιάρα Ἐ. 5 • Χατζησταύρου Α. 50 • Χιωτέλλη Μ. 200 • Χόζου Ἐ. 100 • Χονδροῦ Ἐ. 50 • Χούρι Ἀ. 100 • Χουτουρίδη Σ. 100 • Χρηστίδη Ἐ. 50 • Χριστόπουλο Δ. 150 • Χριστόπουλο Ἰ. 60 • Χριστοφῆ Β. 20 • Χρύσαλη Γ. 100 • Χρυσικοπούλου Ἐ. 30 • Ψαράκη Σ. 20 • Ψαράκο Μ. 10 • Ψυχογιό Ἀ. 20 • Cechagias G. 40 • Chatzigiannakis C. 696,50 • Sakkis T. 231,70 • Sofos K. 77,30.

Ἐπιμέλεια: Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης

Περιεχομενα

Ἀφιέρωμα φτωχῆς... 2
ὁ Κ.Ἀ.Ἰ.

Ἱεραποστολή: Βάπτισμα καί Θεία Εὐχαριστία 3
Εὐάγγελος Ν. Μαρινόπουλος

Νέα ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Ζιμπάμπουε 7
ὁ Ζιμπάμπουε Γεώργιος

Ἀδρές γραμμές ἀπό μιά ἱεραποστολική ἐπίσκεψη 8
ὁ Ἐπίσκοπος Μαδαγασκάρης Ἰγνάτιος

Ἀπό τήν πρόσφατη ἱεραποστολική διακονία μας μέ κάποιες σκέψεις 10
ὁ Ἐπίσκοπος Γκάνας Δαμασκηνός

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος κήρυξε καί στήν Ἱσπανία; 12
Μ.Σ.Π.

Ἐκπαίδευση κατηχητριῶν στό Σεμινάριο Ὀρθοδόξου Θεολογίας 16
ὁ Καμερούν Γρηγόριος

Ἀπό τήν κορεατική λαϊκή σοφία καί παράδοση 20
Ἀθ. Δ. Κ.

Ἱεραποστολή: Ἀπό τή θεωρία στήν πράξη 24

Νομοκανονικά 26
Παναγιώτης Ἰ. Μπούμης

Δωρητές 28
Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης

Παρακαλοῦμε νά μήν ἀποστέλετε ἐσωκλείστως γραμματόσημα ἀντί τοῦ ποσοῦ τῆς ἐτήσιας συνδρομῆς, γιατί δέν ἔχουμε τή δυνατότητα νά ἀποστέλουμε ἀποδείξεις εἰσπράξεως.

Πάντα τά ἔθνη

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
Ἔτος ΚΕ΄, τεῦχος 99, Ἰούλ.-Αὔγ.-Σεπτ. 2006
Τριμηνιαῖο ἱεραποστολικό περιοδικό
ΚΩΔΙΚΟΣ 3536

*** Πληροφορεῖ μέ τρόπο ὑπεύθυνο γιά τίς ὀρθόδοξες ἱεραποστολικές προσπάθειες ἀνά τόν κόσμο.**

*** Ἐνημερώνει πάνω στήν πολύμορφη πραγματικότητα τοῦ κόσμου, πού περιλαμβάνει τόσα ἔθνη μέ ποικίλα προβλήματα καί χαρίσματα.**

Ἰδιοκτήτης: Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος – Ἰωάννου Γενναδίου 14 - Ἀθήνα 115 21.

Ἐκδότης-Διευθυντής: Ὁ Ἐπίσκοπος Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος, Γενικός Διευθυντής τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἰασίου 1, 115 21 Ἀθήνα.

Ἱδρυτής: Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων καί πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος. Διετέλεσε Διευθυντής κατά τά ἔτη 1981-1992.

Ὑπεύθυνος ὕλης: Ἀρχιμ. Ἀλέξιος Ψωίνος, Διευθυντής Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Σύνταξη - Ἐπιμέλεια ἐκδόσεως: Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἐπιστολές - Ἐμβάσματα: «ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ» Ἀποστολική Διακονία, Ἰω. Γενναδίου 14 — Ἀθήνα 115 21 — Τηλ. 210-7272.314 - 317, 210-7272.345.

Συνδρομή γιά 1 χρόνο:

Ἐσωτερικοῦ	€ 5
Κύπρου	5 λίρες Κύπρου
Εὐρώπης	€ 12
Λοιπές χῶρες	€ 14
Τιμή τεύχους	€ 1,25
* Γιά τούς φοιτητές καί μαθητές:	€ 2,50

* Ἡ τιμή εἶναι συμβολική. Δέν ἀποσκοπεῖ στήν κάλυψη τῶν ἐξόδων ἐκδόσεως, ἀλλά στήν ὑπεύθυνη διαμόρφωση ἱεραποστολικῆς συνειδήσεως. Γίνονται δεκτές προαιρετικές προσφορές γιά τήν ἔκδοση τοῦ περιοδικοῦ.

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Σωκράτης Μαυρογόνατος.
Διεύθυνση: Ἠπείρου 132 - 188 63 Πέραμα

PANTA TA ETHNI (All Nations)
Year 25, No 99, July - Aug. - Sept. 2006

The aims of the quarterly magazine "Panta ta Ethni" are:
*** To provide information in a responsible way on Orthodox missionary efforts throughout the world.**
*** To arouse awareness of the multiform reality of the modern world.**

Publisher: Bishop of Phanarion Agathangelos, General Director of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Founder: Archbishop of Tirana and all Albania Anastasios Yannoulatos. He was editor during 1981-1992.

Editorial Board: Foreign Mission Office of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Letters-Remittances: "PANTA TA ETHNI" (All Nations)
Apostoliki Diakonia, 14, Io. Gennadiou St. — 115 21
Athens — GREECE. Tel. ++3210.7272.345.

Subscription for 1 year:

Greece	€ 5
Cyprus	5 £ Cyprus
Europe	€ 12
Other countries	€ 14

Printed: By Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Καλλιτεχνική ἐπιμέλεια: Ἀποστολική Διακονία